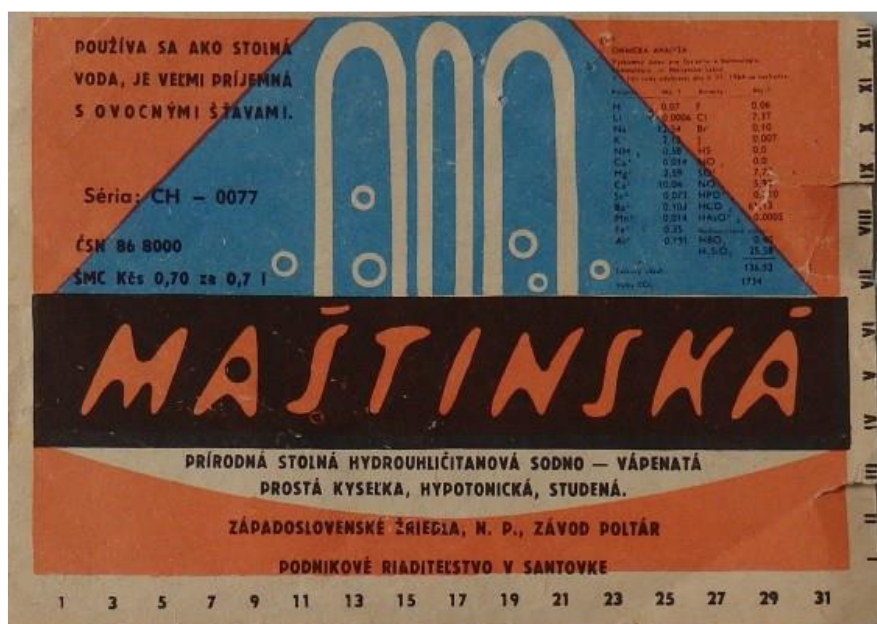


**Zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o
posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov**

MAŠTINEC a.s.

Maštinec 53, 987 01 Poltár

Identifikačné číslo organizácie: 47 958 669



Názov zámeru:

**„Podpora na začatie podnikania spoločnosti Maštinec a.s. a inovácia výrobného
procesu Maštinec a.s.“**

September 2018

OBSAH:

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI (STR. 5)

1. Názov
2. Identifikačné číslo
3. Sídlo
4. Oprávnený zástupca obstarávateľa, meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo, a ďalšie kontaktné údaje
5. Kontaktná osoba, meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI/ ZÁMERE (STR. 5)

1. Názov
2. Účel
3. Užívateľ
4. Charakter navrhovanej činnosti
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti
7. Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti
8. Opis technického a technologického riešenia
9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite
10. Celkové náklady
11. Dotknutá obec
12. Dotknutý samosprávny kraj
13. Dotknuté orgány
14. Povoľujúci orgán
15. Rezortný orgán
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA (STR. 21)

1. Charakteristika prírodného prostredia

- 1.1 Reliéf a horninové prostredie
- 1.2 Klíma
- 1.3 Povrchové a podzemné vody
- 1.4 Pôdy
- 1.5 Biota

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

- 2.1 Štruktúra a scenéria krajiny
- 2.2 Územný systém ekologickej stability, chránené územia
- 2.3 Ochrana prírody a krajiny

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

- 3.1 Obyvateľstvo a jeho aktivity (demografické údaje)
- 3.2 Sídla a sídelná štruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia
- 3.3 Doprava
- 3.4 Priemysel, služby
- 3.5 Poľnohospodárstvo
- 3.6 Technická infraštruktúra
- 3.7 Odpadové hospodárstvo

3.8 Rekreačia a cestovný ruch

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

4.1 Ovzdušie, kvalita ovzdušia

4.2 Hluk

4.3 Voda (povrchové a podzemné vody)

4.4 Pôda, kvalita pôdy

4.5 Biota

4.6 Zdravotný stav obyvateľstva

4.7 Odpady, (skládky)

4.8 Geodynamika, seizmicita, žiarenia

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE (STR. 43)

1. Požiadavky na vstupy

1.1 Záber pôdy

1.2 Spotreba vody

1.3 Plyn

1.4 Elektrická energia

1.5 Doprava

1.6 Nároky na pracovné sily

1.7. Chránené územia

2. Údaje o výstupoch

2.1 Zdroje znečistenia ovzdušia

2.2 Odpady

2.3 Odpadové vody

2.4 Zdroje hluku, vibrácií

2.5 Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

2.6 Vyvolané investície

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

3.1 Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

3.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

3.3 Vplyvy na ovzdušie a klímu

3.3.1 Vplyvy na ovzdušie

3.3.2 Vplyvy na mikroklimu

3.3.3 Vplyvy na hlukovú situáciu

3.4 Vplyvy na pôdu

3.5 Vplyvy na biotu, chránené územia a ÚSES

3.6 Vplyvy na štruktúru, scenériu, stabilitu krajiny

3.7 Vplyvy na ochranu prírody

3.8 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanný komplex

3.9 Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky

4. Hodnotenie zdravotných rizík

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

6.1 VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

6.1.1 Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

6.1.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

6.1.3 Vplyvy na ovzdušie

6.1.4 Vplyvy na pôdu

6.1.5 Vplyvy na genofond a biodiverzitu

6.2 Vplyvy na krajinu

6.2.1 Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

6.2.2 Vplyvy na ochranu prírody

6.2.3 Vplyvy na stabilitu krajiny

6.3 Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a dopravu

6.3.1 Počet obyvateľov ovplyvnených účinkami činnosti a sociálnoekonomické dôsledky

6.3.2 Vplyvy na dopravu

6.3.3 Vplyvy na hospodárstvo

6.3.4 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

6.3.5 Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (STR. 55)

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA (STR. 56)

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU (POUŽITÉ ZDROJE) (STR. 56)

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU (STR. 57)

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV (STR. 57)

PRÍLOHY

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

MAŠTINEC a.s.

2. Identifikačné číslo

47 958 669

3. Sídlo

Maštinec 53, 987 01 Poltár

4. Oprávnený zástupca obstarávateľa, meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo, a ďalšie kontaktné údaje

Zuzana Rusňáková, Adresa: E: Štúra 165/11, 937 01 Želiezovce
Telefón: +421 948 822 434

5. Kontaktná osoba, meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Alexander Dakó, Adresa: Nová Ves 2218/28, 929 01 Dunajská Streda
Telefón: +421 903 717 121, e-mail: alxander.dako@mastinska.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

1. Názov

Podpora na začatie podnikania spoločnosti Maštinec a.s. a inovácia výrobného procesu Maštinec a.s.

2. Účel

Účelom predkladaného zámeru je posúdenie vplyvu nami navrhovanej činnosti na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Naším zámerom je inštalácia nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky a výstavba mechanicko-biologickej čistiarne odpadových vôd (ČOV), ktorá bude prečisťovať odpadovú vodu, ktorá vzniká pri výrobe nealkoholických nápojov. Jedná sa o rekonštrukciu už jestvujúcej linky na výrobu a plnenie nesýtenej a sýtenej vody (nápojov) do sklenených fliaš a PET fliaš. Technológia ČOV bude pozostávať z mechanického predčistenia cez biologické čistenie až po separáciu kalu. Za účelom odstránenia hrubých nečistôt sú pred vyrovnávacou nádržou osadené strojne stierané hrablice, kde sa odstraňuje zhrabky. Druhým stupňom je vyrovnávací nádrž, odkiaľ sa odpadová voda prečerpáva do aktivačnej nádrže, kde dochádza k aktivácii za prítomnosti kyslíka. Ďalšou časťou je dosadzovacia nádrž, potom usadzovacia nádrž a napokon uskladňovacia kalová nádrž, v ktorej sa uskladňuje prebytočný kal. Poslednú časť tvorí terciálny stupeň dočistenia. Zámer je spracovaný komplexne pre celú prevádzku – výrobu nealkoholických nápojov Maštinec (existujúcu výrobu) nakoľko táto činnosť zatiaľ nebola predmetom zisťovacieho konania.

3. Užívateľ

MAŠTINEC, a.s., Maštinec 53, 987 01 Poltár

4. Charakter činnosti

Charakter navrhovanej činnosti: klasifikovaný ako: "Nová"

V zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, prílohy číslo 8 je navrhovaná činnosť zaradená nasledovne: Kapitola: 12 Potravinársky priemysel, položka č. 1 Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov, časť B bez limitu

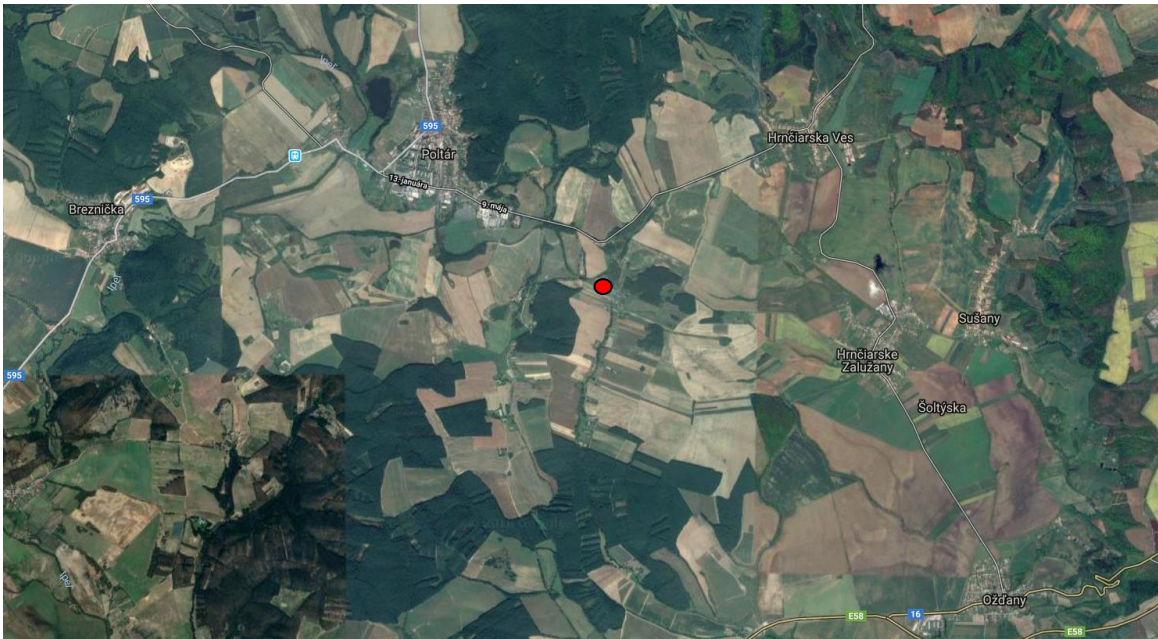
Vzhľadom na charakter činnosti zámeru, navrhovateľ požiadal Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický
Okres: Poltár
Obec: Hrnčiarska Ves, časť Maštinec
Kat. územie: Pondelok
Parcely číslo: 866/1, 866/2, 866/4, 866/5, 866/6 - parcely registra „C“

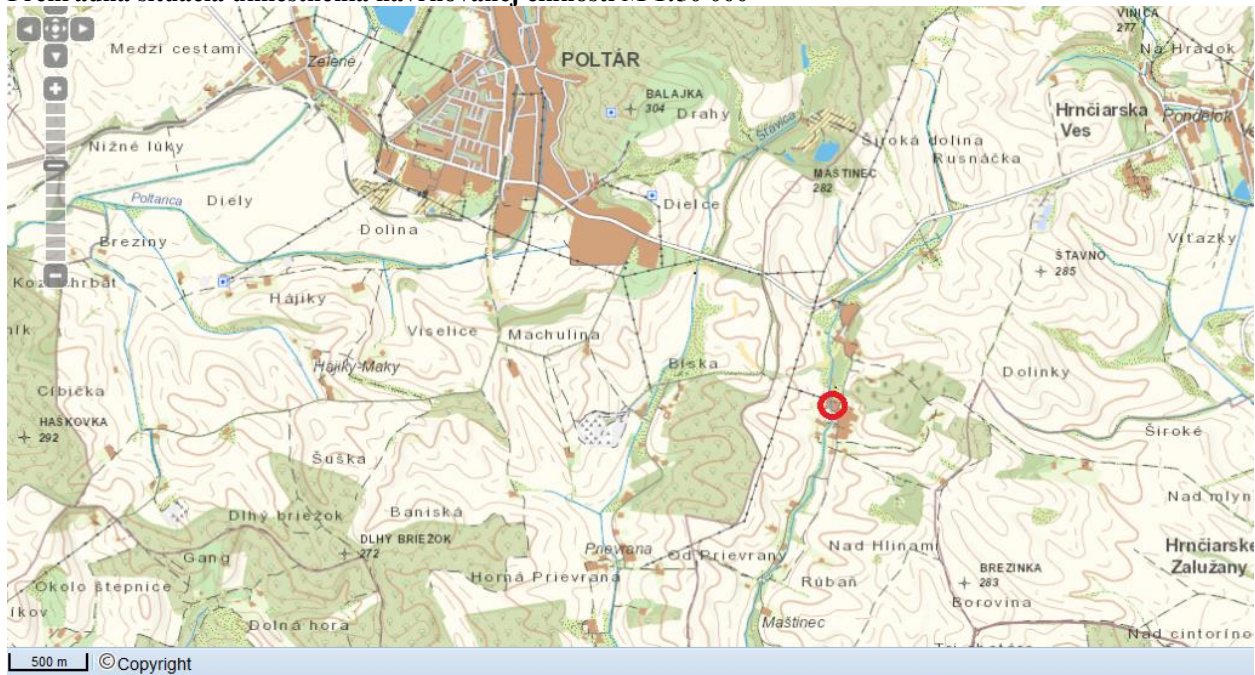
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

obrázok č. 1



obrázok č. 2

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti M 1:50 000



ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

7. Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby, ktorá je predmetom posudzovania tohto zámeru je možné stanoviť nasledovne:

Zahájenie stavby (ČOV + rekonštr.)	03/2020
Ukončenie stavby (ČOV + rekonštr.)	06/2020
Doba výstavby	3 mesiace

8. Opis technického a technologického riešenia

SÚČASNÝ STAV – technické riešenie

V súčasnosti sa na pozemku investora nachádza plniareň prírodných minerálnych a stolových vôd Maštinec, ktorá pozostáva z nasledovných objektov: výrobná hala, sklad hotových výrobkov, sociálny objekt, zdroj CO₂, žumpa pre splaškové vody o objeme 18 m³, žumpa pre technologické a sanitačné odpadové vody o objeme 25 m³, studne ST-1 a HM-1, spevnené plochy, trafostanica. K objektom sú privedené inžinierske siete – STL prípojka plynu, prípojka elektrickej energie z trafostanice 400 kVA umiestnenej v areáli, pitná a úžitková voda sa čerprá zo studne. Celý areál je oplotený.

Výrobná hala je jednopodlažný, murovaný nepodpivničený objekt, nepravidelného tvaru, max. rozmerov 41x31 m budova. Objekt je rozdelený na výrobnú a sociálnu časť. Výrobná časť je rozdelená na „čistú“ prevádzku a „špinavú“ prevádzku. Čistá prevádzka – zóna je prepojená so sociálnou časťou a pozostáva: výrobná hala - plnička, sklad etikiet, sklad sanitačných prípravkov, kancelária vedúceho zmeny, laboratórium, chodbová časť, čistá šatňa muži, sprchy + wc muži. V „špinavej“ zóne sa vo výrobnej zóne nachádzajú sklad, vyvíjač pary, vyfukovačka, priestor na paletovanie, wc a technická miestnosť.

Sklad hotových výrobkov – expedícia, je oceľová hala o rozmeroch 12 x 30 m, podklad tvorí betón, obvodové steny a strecha sú z pozinkovaného plechu.

Sociálny objekt je prízemný, nepodpivničený objekt, z ktorého sú splaškové vody odvádzané do žumpy o objeme 18 m³. Vonkajšia kanalizácia sa delí na splaškovú, dažďovú a technologickú.

Kanalizačné prípojky. Splaškové vody zo sociálnych zariadení areálu sú odvádzané kanalizačnou prípojkou do žumpy o objeme 18 m³. Do technologickej odpadovej žumpy o objeme 25 m³ sú odvádzané vody z dezinfekcie fliaš, preplachu zariadenia pred plnením, dezinfekcie podláh a vonkajších častí technologických zariadení, z povrchového mazania dopravných pásov, z prepierania filtračnej stanice na odželezovanie minerálnej vody.

Spevnené plochy: Dopravná obsluha plniarne minerálnej vody naväzuje na štátnu cestu III/50838 s využitím jestvujúcej prístupovej účelovej komunikácie. Spevnené plochy vozidlové tvorí prístupová komunikácia a parkovisko pre 4 státi. Vnútroareálové spevnené plochy Spevnené plochy, ktoré budú namáhané dopravnými prostriedkami sú vyhotovené v konštrukčnej skladbe, štrkodrva 250 a 150mm, hydroizolačná rohož proti ropným látkam a cementobetónový kryt

Okolo objektu pozdĺž Maštinského potoka je komunikácia pre peších. Dažďové vody zo spevnených plôch budú riešené cez odlučovač ropných látok, ktorého výstupná hodnota NEL je 0,1 mg/l a vypúšťané sú aj v súčasnosti do Maštinského pootoka.

Elektrická prípojka: Meranie spotreby el. energie je navrhnuté v jestvujúcej stĺpovej trafostanici 22/0,4kV/400kVa. Hlavný prívod pre plniareň je navrhnutý káblami 2xAYKY3x185+95mm² uložených v zemi a vyúsťuje v hlavnom rozvádzači RH nachádzajúci sa v plniarni. Zároveň bude do jednej drážky v zemi uložený kábel AYKY 4Bx70 mm² pre napájanie siete NN, ktorý vyúsťuje na betónovom podpernom bode 1/1, 5/10 a pokračuje ako vzdušné napájanie vodičmi 4xAlFe 50mm². Ďalej sa do drážky uloží kábel, ako jestvujúci hl. prívod pre napájanie jestvujúceho rozvádzača. Elektroinštalačné rozvody vo výrobných halách sú navrhnuté káblami na oceľových drôtených žľaboch v strope, v časti sociálnych miestností, šatní v priečkach a stropoch.

NN prípojka. Súčasná plnička minerálnych vôd má vybudovanú STL prípojkou plynu, reguláciu tlaku plynu, plynomer a NTL rozvody plynu. Privedený plyn sa využíva na vykurovanie, prípravu TUV a technologické účely. Na vykurovanie priestorov plniarne sú navrhnuté spotrebiče 1 ks plynový kotol PROTHERM 24 KTZ a 3ks infražiarič tmavý ABSOLUTGAS OMEGA-26.

V areáli sa nachádzajú dve studne minerálnej a stolovej vody ST-1 a HM-1. Podľa dostupnej dokumentácie (Vrana & Hanzel, 2011) bol pôvodný pozorovací vrt HM-1 hlboký 11,0 m. V roku 2002 bol vrt prehĺbený do hĺbky 14,0 m, kde bol ukončený v piesčitých íloch. V úseku 5,0 až 10,50 m je osadený filter s vrtnou perforáciou. Po vystrojení vrtu sa hladina podzemnej vody ustálila na úroveň 0,10 m p.t. Nadmorská výška terénu v mieste vrtu je 238,10 m n. m.. Z vrtu bola dokumentovaná výdatnosť 0,8 l.s⁻¹ pri maximálnom znížení hladiny vody 2,74 m p.t. Celková mineralizácia podzemnej vody bola 136,0 mg.l⁻¹ a obsah voľného oxidu uhličitého 1780 mg.l⁻¹.

Prvotné údaje o vzniku studne ST-1 sú z roku 1928-1929 kedy bola vykopaná studňa a vystužená drevenými doskami. V roku 1948 bola studňa prehĺbená do 1,95 m a vystužená betónovými skružami DN 0,85 m (pravdepodobne vnútorný priemer). Ďalšie prehĺbenie sa vykonalo v roku 2002. Vrtnými prácami bola zistená hĺbka studne 4,5 m. Do výšky 1,95 m bola zasypaná zeminou, štrkopieskom, zvyšky stavebného materiálu, kovové súčiastky, kamene a pod. Studňa ST-1 bola prehĺbená do hĺbky 8,5 m. Do existujúcej studne bola osadená budovacia kolóna do hĺbky 7,0 m. K zabudovaniu bola použitá výstroj zo zvarného ekologického PP o DN 630 mm. Filtrovú časť budovacej kolóny tvorí 15 % vrtná perforácia o DN otvorov 6 mm v dĺžke 3,5 m s uzavretým 0,5 m kalníkom. Priestor medzi budovacou kolónou a horninou je vyplnený drveným granitom o DN 8-16 mm do výšky 2,0 m pod terénom. Ílové tesnenie budovacej kolóny je v hĺbkovom intervale 1,5-2,0 m. Budovacia

kolóna DN 630 mm je v hĺbkovom intervale 1,8-4,5 m osadená v betónových skružiach DN 1 m pôvodne zabudovanej studne ST-1.

Štátna kúpeľná komisia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky vydala rozhodnutím č. 00177-073/2018/ŠKK zo dňa 11.05.2018 povolenie na plnenie minerálnej vody do spotrebiteľského balenia v plniarni v obci Hrnčiarska Ves – časť Maštinec, v ktorom povoľuje:

1. a) využívanie prírodného minerálneho zdroja s označením vrt HM-1, reg.číslo RS-094
b) využívanie prírodného minerálneho zdroja s názvom vrt ST-1, reg.číslo RS-038
2. vykonávať úpravu prírodnej minerálnej vody zo zdrojov oddelovaním zlúčenín železa oxidáciou kyslíkom s následnou filtráciou a reintrodukciou oxidu uhličitého alebo s čiastočným odstránením oxidu uhličitého výlučne fyzikálnymi metódami

Doba povoleného využívania a úpravy vody zo zdrojov určil na **15 rokov** od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Ochranné pásma prírodných minerálnych vôd v Maštinci v dvoch stupňoch boli vyhlásené Vyhláškou MZ SR č. 263/2003 Z.z., ktorou sa vyhlasuje zdroj podzemnej vody v obci Hrnčiarska Ves, časť Maštinec, za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody a vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Hrnčiarskej Vsi, časti Maštinec [uverejnená 25.7.2003 v Zbierke zákonov SR čiastka 129/2003].

Maštinský potok – regulovaný drobný tok charakteristika recipienta: vodohospodársky významný vodný tok Maštinský potok v úseku pretekajúcom areálom plniarne cca od r.km 7,850 do r.km 7,937 (podľa platnej vodohospodárskej mapy 3. vydanie v mierke 1 : 50 000), vodný útvar typu K2M s kódom SKI0042, $Q_{-355} = 0,3$ l/s a dlhodobý priemerný prietok 11 l/s (údaje SHMÚ platné do 06/2016). Maštinský potok v areáli plniarne bol upravený, čiastočne zatrubnený. Okrem 12 vyústení doň, vedú cez neho dve premostenia/ lávky. V súčasnosti je križovaný kanalizačným potrubím (splaškovej OV a technologickej OV). Manipulačný pás v šírke 3 m je ponechaný pre správcu toku pre potreby jeho údržby.

Do Maštinského potoka sú vypúšťané odpadové vody popísané v tab. č.1.

Prehľadný popis identifikovaných jednotlivých vyústení, ich umiestnenia, nimi vypúšťaných druhov vôd a charakteru ich vypúšťania, atď. (v súčasnom rozsahu podľa dostupných podkladov) :

Tabuľka č. 1

P.č. vyústenia	R.km cca – breh v smere toku/ umiestnenie	Povolenie v zmysle § 21 ods. 1	Druhy vypúšťaných vôd/ režim vypúšťania	Množstvo vypúšťaných vôd
1.	7,937 – pravý/ pri plote	podľa písm. c)	MV-prepad zdroja HM-1/ v čase nečerpania vôd zo zdroja (mimo 1-2 zmennej prevádzky Po-Pia + So-Ne)	výusty 1.+ 6.spolu: do 0,2 l/s, 5,76 – 17,28 m ³ /deň, 6 307 m ³ /rok = max.
2.	7,931 – ľavý/ pri plote	podľa písm. d)	DV- časť strechy skladu, časť spevnených a manipulačných plôch pri sklade/ diskontinuálny v čase zrážok	nie je známe
3.	7,911 – ľavý/ pri sklade	podľa písm. d)	DV- časť spevnených a manipulačných plôch pri sklade/ diskontinuálny v čase zrážok	nie je známe
4.	7,901 – ľavý/ pri sklade	podľa písm. d)	DV- časť spevnených plôch pri sklade/ diskontinuálny v čase zrážok	nie je známe
5.	7,891 – pravý/ vedľa prevádzky	podľa písm. d) a h)	DV- časť strechy plniarne; DRV-z pozemkov v okolí objektu plniarne/ DV-diskontinuálny v čase zrážok; DRV- potrebné vysledovať najmä v bezzrážkovom období	nie je známe

6.	7,887 – pravý/ vedľa prevádzky	podľa písm. c)	MV-prepad zdroja ST-1/ v čase nečerpania vôd zo zdroja (mimo 1-2 zmennej prevádzky Po-Pia + So- Ne)	výusty 1.+ 6.spolu: do 0,2 l/s, 5,76 – 17,28 m3/deň, 6 307 m3/rok = max.
7.	7,877 – pravý/ vedľa prevádzky/	podľa písm. d) a h)	DV- časť strechy plniarne; DRV-z pozemkov v okolí objektu plniarne/ DV-diskontinuálny v čase zrážok; DRV- potrebné vysledovať najmä v bezzrážkovom období	nie je známe
8.	7,872 – ľavý/ vedľa skladu	podľa písm. d)	DV- časť strechy skladu a strecha AB/ diskontinuálny v čase zrážok	nie je známe
9.	7,852 – pravý/ oproti AB	podľa písm. c)	OV- z prevádzky plniarne/ prevažne kontinuálny v čase prevádzky (počas 1-2 zmennej prevádzky Po-Pia, cca 250 dní v roku - do doby prepojenia na prítok do technologickej žumpy)	0,35 l/s, 10 – 20 m3/deň, 50 – 100 m3/T, 5 000 m3/rok = max.
10.	7,851 – pravý/ oproti AB	podľa písm. d)	DV- časť strechy plniarne	nie je známe
11.	7,850 – pravý/ oproti AB	podľa písm. h)	DRV- z pozemkov v okolí objektu plniarne/ potrebné vysledovať najmä v bezzrážkovom období	nie je známe
12.	7,850 – ľavý/ oproti AB	podľa písm. h)	DRV- z pozemkov v okolí objektu cudzej studne na blízkej lúke/ potrebné vysledovať najmä v bezzrážkovom období	nie je známe
Suma	+6. +9.	podľa písm. c)		11307 m3/rok

Vysvetlivky k tabuľke:

MV = prepad minerálnych vôd/nevyužitých vôd z prírodných minerálnych zdrojov/osobitné vody

DV = dažďové vody/vody z povrchového odtoku

DRV = drenážne vody/vody z odvodu pozemkov

OV = odpadové vody z prevádzky plniarne (prepad zo zásobných tankov MV, z úpravy odoberaných minerálnych vôd, chladiace vody a vody z oplachu fliaš),

Doplňujúca poznámka k tabuľke:

- splaškové odpadové vody zo zariadení predmetov v administratívnej budove (AB) a v plniarni sú akumulované v splaškovej žumpe o objeme 18,3 m3 a vyvázané na zneškodnenie vo vyhovujúcej ČOV;

- technologické odpadové vody z čistenia a sanitácie technologických zariadení sú akumulované v technologickej žumpe o objeme 25 m3 a vyvázané na zneškodnenie vo vyhovujúcej ČOV;

Povolenie na vypúšťanie odpadových vôd bolo vydané Okresným úradom Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-PT-OSZP-2018/000030-10 zo dňa 08.01.2018 s platnosťou do **31.05.2020**.

SÚČASNÝ STAV - technológia výroby

Úprava prírodných minerálnych vôd

Predmetom úpravy prírodnej minerálnej vody zo zdrojov HM-1 a ST-1 je oddeľovanie nestabilných zložiek, najmä zlúčenín železa oxidáciou potravinárskym kyslíkom s následnou filtráciou a reintrodukciou oxidu uhličitého alebo s čiastočným odstránením oxidu uhličitého.

- Pre prírodné minerálne vody pod obchodným názvom AVE, sa prírodná minerálna voda odoberá zo zdroja ST – 1 povoleným odberom max. 0,7 l / s pri znížení hladiny vody max. 90 – 110 cm,
obsah železa v PMV je cca 0,2 mg / l
- Pre prírodné minerálne vody pod obchodným názvom Maštinská sa prírodná minerálna voda odoberá zo zdroja HM– 1 povoleným odberom max. 0,8 l / s pri znížení hladiny vody max. 274 cm,
obsah železa v PMV je cca 1,2 mg / l

Dodržaním požadovaných technických a technologických parametrov úpravne prírodnej minerálnej vody sa zabezpečí zníženie obsahu železa v upravenej prírodnej minerálnej vode

na menej ako 0,1 mg /l za dodržania ostatných fyzikálno - chemických a mikrobiologických ukazovateľov.

Prírodná minerálna voda zo zdrojov HM-1 a ST-1 sa samostatne pre každý zdroj čerpá do plastovej akumulácie nádrže. Z plastovej akumulácie nádrže je prírodná minerálna voda čerpadlom pri prietoku cca 1,5 l/ s čerpaná do nerezovej reakčnej komory o objeme 3 m³. Pred reakčnou komorou je do upravovanej prírodnej minerálnej vody dávkované príslušné množstvo čistého potravinárskeho kyslíka. Zdrojom kyslíka je tlaková fľaša. Z reakčnej komory je okysličená prírodná minerálna voda vedená do tlakového nerezového filtra s náplňou filtračného uhlia. Na filtračnej náplni sa v podobe vločiek zachytí oxidáciou a hydrolýzou vzniknutý hydratovaný oxid železa. Upravená voda sa z tlakového uhlíkového filtra vedie na dofiltrovanie sústavou filtračných sviečok. Takto upravená prírodná minerálna voda je vedená do troch akumulčných tankov s celkovou kapacitou 30 000 litrov. V priebehu filtrácie je potrebné kontrolovať obsah Fe²⁺ a zbytkového kyslíka v upravenej vode. Pokiaľ obsah Fe²⁺ stúpne na viac ako 0,1 mg/l a obsah kyslíka je viac ako 0,5 mg/l, je potrebné filter vyprať. Pranie filtračnej náplne v nerezovom tlakovom filtri sa vykonáva vzduchom a vodou, do ktorej sa pre zamedzenie rozvoja nitrifikačných baktérií dávkuje chlórnan sodný.

Dosycovanie CO₂ prírodnej minerálnej vody sa vykonáva na samostatnom technologickom zariadení, v ktorom sa upravená prírodná minerálna voda v zmiešavacej komore dosycuje pod tlakom potravinárskym oxidom uhličitým.

Po vytvorení dostatočnej zásoby upravenej prírodnej minerálnej vody v zásobných nerezových tankoch sa nastaví trasa pre plnenie vo smere zásobné nerezové tanky – čerpadlo upravenej minerálnej vody – rozvodná doska – zmiešavač – filtračná jednotka –plnič.

Do zmiešavacieho zariadenia sa pustí oxid uhličitý a podľa druhu minerálnej vody vo vzťahu k obsahu pridaného oxidu uhličitého sa cez zmiešavaciu trysku nastaví prietok oxidu uhličitého. Prírodná minerálna voda sa čerpá zo zásobných tankov do zmiešavacieho zariadenia. Zo zmiešavacieho zariadenia sa prírodná minerálna voda tlakom oxidu uhličitého tlačí na **plnič**, kde sa plní do dezinfikovaných a vypláknutých PET fliaš. Ďalším stupňom je etiketovanie.

Etiketovacie zariadenie sa pred spustením do činnosti skompletizuje podľa druhu vyrábaného produktu, opatrí sa dostatkom lepidla a etikiet. Pripravené zariadenie sa pustí do prevádzky v okamihu, keď je pred etiketovacím zariadením vytvorená dostatočná zásoba naplnených PET fliaš.

Pred začatím plnenia minerálnej vody do fliaš sa nastaví na **dátumovacom zariadení** dátum minimálnej trvanlivosti, čas plnenia, označenie vedúceho smeny a výrobné dávky.

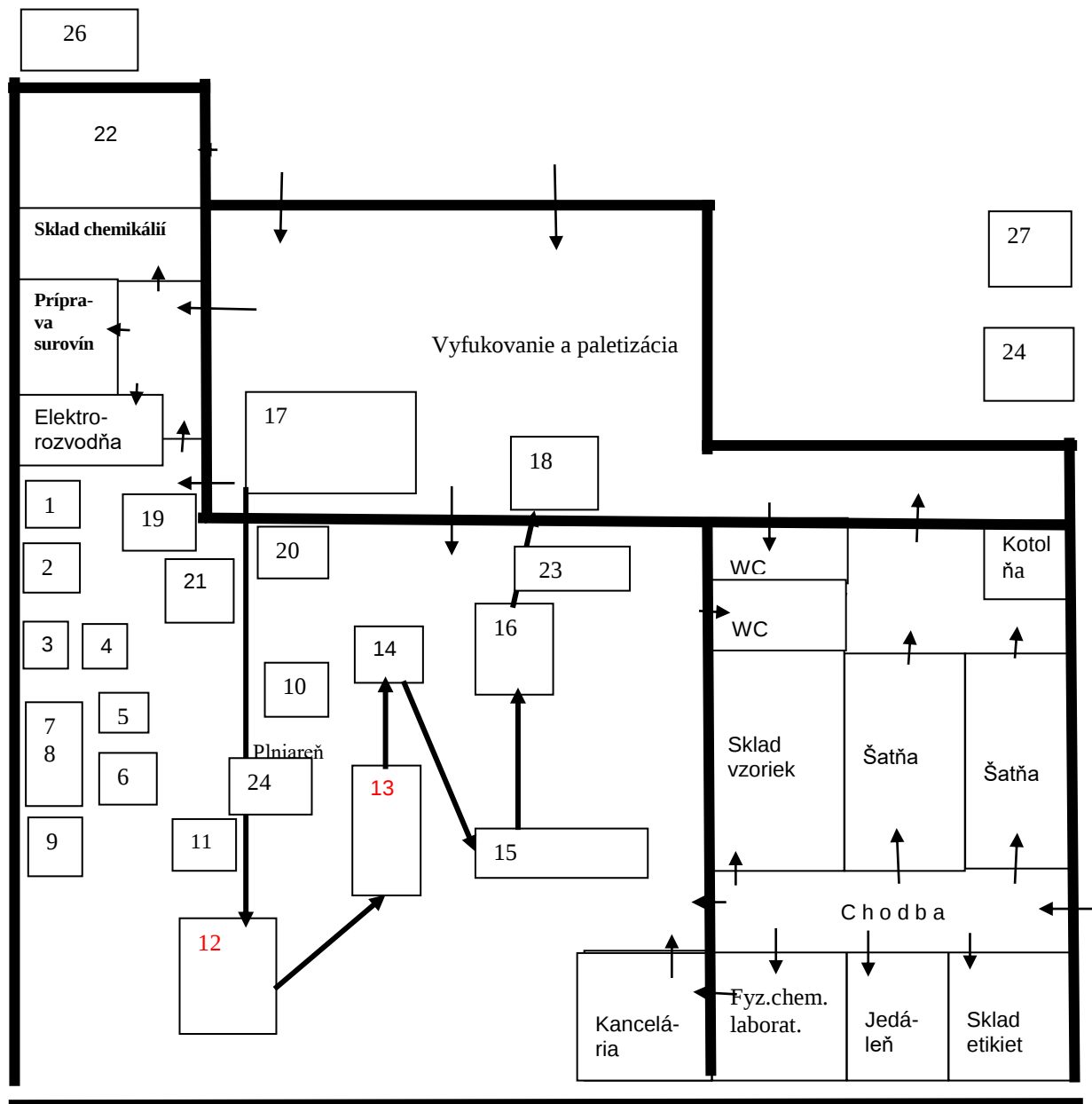
Proces plnenia fliaš je zakončený na **baliacom zariadení**, ktoré je pripravené na balenie pre požadovaný druh výrobku t.j. nastaví sa šírka zoraďovača, založí sa fólia, skontroluje sa funkcia baliaceho stroja, teplota tunela. Na **páskovacom zariadení** sa opatrí podľa druhu výrobku dostatočným množstvom prenosných pútok a lepiacej pásky. Takto pripravené a zabalené fľaše sa paletizačným zariadením opatria obalovacou streč fóliou, preložkami. Zabalené fľaše vychádzajúce z tunela a páskovačky (obyčajne 6 ks fliaš v jednom balíku) sa ukladajú postupne na paletu - **paletizácia zabalených výrobkov**, každý kompletný rad fliaš sa preloží kartónovou preložkou. Celá paleta sa obalí streč fóliou

PET fľaše, do ktorých sa minerálna voda plní sú pripravované **vo vyfukovacom zariadení**. Z predliskov, podľa druhu vyrábaného výrobku sa pripravujú do zariadenia požadované formy. Vyfukovanie fliaš, doprava na plniacu linku prebieha pomocou vzduchových transportérov.

Pre výrobu ochutených nealkoholických nápojov sa používajú arómy a **sirupy**. Navážené arómy a sirupy sa pripravujú do zásoby v nerezovej nádrži, v ktorej sa riedia vodou. Ak to vyžaduje technologický postup, do tejto nádrže sa v odpovedajúcom pomere pridávajú aj konzervačné látky.

Plán súčasného rozmiestnenia technologických zariadení.

obrázok č. 3



- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. Kyslíkové hospodárstvo | 17. Vyfukovačka |
| 2. Plastová akumulčná nádrž na surovú vodu | 18. Paletizátor |
| 3. Reakčná komora úpravne vody | 19. Nádrž na sirup |
| 4. Uhlíkový filter úpravne vody | 20. Nádrž na sirup |
| 5. Predfilter – amafilter | 21. CIP stanica |
| 6. Filter – 0,2 mikro | 22. Kompresory |
| 7. Akumulačná nádrž na upravenú vodu – spodná | 23. Dopravné pásy |
| 8. Akumulačná nádrž na upravenú vodu – horná | 24. Vzduchový dopravník |
| 9. Akumulačná nádrž na upravenú vodu – stojatá | 25. CO2 stanica |
| 10. Zmiešavač CO2, nealko nápojov | 26., 27. Zdroje minerálnej vody |
| 11. Filter mech. nečistôt | |
| 12. Plnička | |
| 13. Etiketovačka | |
| 14. Dátumovačka | |
| 15. Balička | |
| 16. Páskovačka | |

Tento náčrt zobrazuje pôvodný stav, miesta označené červenou sú predmetom inštalácie nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky, ktoré nahradia existujúce, zastaralé časti zariadenia.

V súčasnosti sa vykonávajú udržiavacie práce na technickom a technologickom zariadení, aby nedošlo k zhoršeniu ich technického stavu.

NAVRHOVANÝ STAV

Odpadové vody vznikajúce pri technologickom procese sa kumulujú v žumpke o objeme 25 m³ a následne vyvážajú oprávnenou organizáciou na čistiareň odpadových vôd v Lučenci. Navrhovaná činnosť rieši výmenu technologickej linky a etiketovačky v existujúcej plniarni prírodných minerálnych a stolových vôd, ako aj osadenie kontajnerovej ČOV za účelom zlepšenia stavu životného prostredia v areáli spoločnosti, ale aj širšieho územia.

A. Inštalácia nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky

Modernizácia pôvodnej linky z roku 2005 na plnenie nesýtenej a sýtenej vody a limonád do PET fliaš - Výkon do 5000 fl./hod 1,5 l :

1. Etiketovačka ROLLFED 8-480 1RA

Stroj karuselového typu s regulovateľnou zmenou výkonu od 2 000 do 8 000 fl./hod. V štandardnom vybavení je určená pre valcovú fľašu s jednou obvodovou etiketou. Etikety sú plastové, z role s prelepom.

Systém nanášania teplého lepidla HOT MELT (systém Nordson alebo Robatech) na konce etikiet.



Obrázok č. 4

Technické parametre

Rozmery etikiet :	minim. dĺžka	180 mm
	maxim. dĺžka	370 mm
	maxim. výška	150 mm
	minimum umiestnenia etikety nad dnom	35 mm
	maximum umiestnenia etikety nad dnom	210 mm

Inštalovaný príkon	1,5 kW
Spotreba stlačeného vzduchu 0,6 MPa	6,0m ³ /hod.
Rozmery mm :	
Dĺžka (vrátane dopravníka fliaš)	3000 mm
Šírka	1800 mm
Výška	1800 mm

2. Výrobník sýtených a nesýtených ochutených a neochutených nápojov MIXER 10

Jedná sa o samostatný stroj určený k výrobe ochuteného alebo neochuteného sýteného alebo nesýteného nápoja.

Odvzdušnenie vody je zaistené pretlakom CO₂ vo vodnej nádobe. Stroj je vybavený na pranie zákazníka i odplyním vody vo vákuu pre prípravu nesýtenej vody na stákanie.

Zmiešavanie sirupu s vodou prebieha v zmiešavacej nádrži. K odmeraniu presnej dávky sirupu a vody sa používajú dva indukčné prietokomery Endress+Hauser. Na meranie výšky hladiny v jednotlivých nádržiach sú použité radarové sondy, ktoré merajú výšku hladiny v nádrži kontinuálne. Pri prevádzke stroja je možno zmeniť nastavenie výšky hladiny v jednotlivých nádržiach podľa potreby obsluhy.

K zmiešavaniu nápoja s CO₂ dochádza v ejektore, kde je kyslíčnik uhličitý nasávaný prúdom kvapaliny. Úroveň sýtenia nápoja je plynule nastaviteľná na základe zmeny tlaku CO₂ v nádrži hotového nápoja a zmenou prietoku CO₂ do ejektora.

Stroj má dva tlakové okruhy. Skutočný tlak CO₂ v nádržiach je meraný dvoma snímačmi tlaku. Dopúšťanie a regulácia tlaku CO₂ v jednotlivých tlakových okruhoch je realizovaná proporcionálnymi ventilmi. Odchýlka od nastavenej hodnoty tlaku v nádrži sa pohybuje v rozmedzí cca 0,3 bar. Nastavenie tlaku v jednotlivých tlakových okruhoch prevádza obsluha stroja na riadiacom paneli stroja, kde si súčasne môže nastaviť aj pracovný režim stroja a zmiešavací pomer vody a sirupu.

Stroj má ďalšie automatické funkcie odfuku vzduchu z nádrže pri prvom spustení stroja do prevádzky, preplachu nádrží vodou pri zmene sortimentu vyrábaného nápoja a samozrejme riadený proces sanitácie stroja po ukončení výroby nápoja. Je možné samostatne sanitať prírodné potrubie vody a sirupu.

Doprava nápoja z mixéru do plniča je pretlakom. Doprava sirupu do stroja môže byť čerpadlom alebo pretlakom zo zásobnej nádrže sirupu. K riadeniu stroja sa použije riadiaci systém Siemens S7. Stroj má možnosť komunikácie s výrobou sirupu, s automatickou CIP stanicou i s plniacim trojblokom a so všetkými prevádzkovými uzlami môže byť harmonizovaná.

Špecifikácia:

- 5x tlaková nádrž pre vodu, sirup a hotový nápoj so sanitačnou guľou
- dopravné čerpadlo vody Ebara
- výveva pre odplynenie vody
- vysokotlakové dopravné čerpadlo nápoja Ebara EVM
- vratné čerpadlo CIP Ebara
- proporcionálny ventil pre riadenie prietoku CO₂ do stroja ASCO alebo FESTO
- pneumatické odfukové ventily CO₂ ASCO alebo FESTO
- 2x indukčný prietokomer
- 4x radarový snímač hladiny SICK
- 3x snímač tlaku plynu v nádržiach (jednotlivých tlakových okruhoch)
- 2x snímač teploty vody a nápoja
- snímače hladiny (vibračné)

- indukčné prietokomery, snímače tlaku, teploty a hladiny (vibračné) sú buď Endress+Hauser alebo Krohne
- 2x poistný ventil
- potrubný rozvod pre autosanitáciu
- potrubný systém, pneumatické, ručné a spätné klapky
- nerezový rozvádzač MaR s dotykovým panelom
- riadiaci systém Siemens
- sanitačné receptúry
- možnosť komunikácie a harmonizácie s ostatnými strojmi pri výrobnom i sanitačnom procese
- nerezový rám stroja

Základné technické údaje:

Voda

- | | |
|--|-------------------------|
| - min. tlak vody na vstupnom hrdle stroja | 0,3 Mpa |
| - min. prietok vody na vstupnom hrdle stroja | 15 m ³ /hod. |
| - max. teplota vody | 8°C |
| - max. tvrdosť vody | 10°Nem. |
| - obsah kyslíka vo vode | max. 10 mg/l |

Oxid uhličitý

- | | |
|---|-----------------|
| - spotreba | 60 – 120 kg/hod |
| - min. tlak na vstupe | 0,7 MPa |
| - max. tlak na vstupe | 1,0 MPa |
| - filtrácia CO ₂ | 5 µm |
| - doporučujeme použiť pachový a sterilní filter | |

Sirup

- | | |
|--------------------------------------|---------------|
| - vstupný sirup | 50 – 60° Brix |
| - max. tlak sirupu na vstupnom hrdle | 0,25 MPa |
| - min. tlak sirupu na vstupnom hrdle | 0,15 MPa |
| - teplota sirupu | 15 -20 °C |
| - doprava sirupu do stroja | čerpadlom |

Sanitácia

- stroj má vlastný sanitačný rozvod, ktorý sa pripojí do okruhu CIP stanice, je možné sanitovať v okruhu prírodného potrubie vody, prípadne sirupu
- na vstupnom hrdle stroja:
- | | |
|-----------------------------------|-------------------|
| - prietok sanitačného prostriedku | min. 350 l / min. |
| - tlak sanitačného prostriedku | min. 0,25 MPa |
| - teplota sanitačného prostriedku | max. 85 °C |

Technický vzduch

- | | |
|-------------------------|--------------------------|
| - min. tlak | 0,7 MPa |
| - max. tlak | 1,0 MPa |
| - spotreba vzduchu max. | 10 Nm ³ /hod. |
| - filtrácia | 5 µm |
| - tlakový rosný bod | + 3°C |

Nápoj

- | | |
|---------------------------------|---------------|
| - výkon zariadenia –garantovaný | 10 000 l/hod. |
|---------------------------------|---------------|



Obrázok č.5

B. Čistiareň odpadových vôd

1. návrh spôsobu čistenia odpadových vôd

Čistiareň odpadových vôd je navrhnutá ako technológia s mechanicko – biologickým čistením vôd s obsahom nižšie uvedených komponentov.

- 1 x hrablice (H)
- 1 x vyrovnávací nádrž (VN)
- 1 x neutralizácia
- 1 x dávkovanie nutričov (dusík, fosfor)
- 1 x aktivácia (A)
- 1 x dýchareň
- 1 x dávkovanie koagulačného činidla
- 1 x dosadzovacia nádrž (DN)
- 1 x kalová uskladňovacia nádrž (UN)
- 1 x mikrosito

2. návrhové parametre prítoku (množstvo a kvalita vôd)

2.1 MNOŽSTVO SUROVEJ ODPADOVEJ VODY

Vody v prevádzke na dennej báze:

- 2 x 2100 l.d⁻¹ – dezinfekcia fliaš (prídavok roztoku kyseliny peroxyoctovej)
- 2 x (500+500) l.d⁻¹ – preplach zariadenia na začiatku a na konci zmeny

2 x 500 l.d ⁻¹	– umývanie (prídavok prípravkov na báze chlóru)
2 x 500 l.d ⁻¹	– mazací olej (na báze tenzidov ; dostáva sa do vôd oplachom)

Vody v prevádzke na nepravidelnej báze:

5000 L	– čistenie tankov
8000 L	– čistenie filtra (obsah Fe)
500 L	– sanačné vody (NaOH, HNO ₃)

Počet napojených ekvivalentných obyvateľov

10 EO počas 8 hod. pracovnej doby (aktuálny stav):	
300 l.d ⁻¹	– splaškové vody zamestnancov podľa BSK ₅ (60 g/EO/d)

Návrhový denný prietok	13	m ³ /d
Maximálny hodinový prietok	4	m ³ /h
Maximálny špičkový prietok 1 hod. týždenne (do vyrovnávacej nádrže)	13	m ³ /h

2.2 KVALITA SUROVEJ ODPADOVEJ VODY

Kvalita odpadových vôd na prítoku

BSK ₅	1100	mg/l
CHSK _{Cr}	2000	mg/l
Nerozpustené látky (NL ₁₀₅)	60	mg/l
teplota	10	°C

Látkové zaťaženie zodpovedajúce kapacite ČOV:

BSK ₅	14,3	kg/d
CHSK _{Cr}	26	kg/d
Nerozpustené látky (NL ₁₀₅)	0,78	kg/d

3. Množstvo a kvalita vyčistenej odpadovej vody povolené vypúšťať do recipientu

Množstvo a kvalita biologicky vyčistenej vody na výstupe z ČOV sú uvedené v platnom Rozhodnutí č. OU-PT-OSZP-2018/000030-10, vydané dňa 08.01.2018 Odborom starostlivosti o životné prostredie okresného úradu Poltár. (viď. tab. č.1) Do úvahy však treba vziať tzv. emisno-imisný princíp podľa ktorého limity na vypúšťanie do povrchových vôd vychádzajú v tomto prípade v niektorých ukazovateľoch nižšie ako limity uvedené v Rozhodnutí.

Technologické odpadové vody budú vypúšťané prevažne kontinuálne v čase prevádzky, približne 250 dní v roku, pričom množstvo odpadových vôd nesmie prekročiť nasledovné hodnoty.

3.1 KVALITA VODY

Pre biologicky vyčistenú vodu vypúšťanú z ČOV je recipientom Maštinský potok.

Prietok a kvalita vody v toku Maštinský potok v profile nad ČOV zatiaľ nie je známy a preto sa pre návrh počítalo s polovičnými koncentráciami povoleného znečistenia povrchových vôd podľa NV SR č. 269/2010 Príloha č.1.:

Q ₃₅₅	0,3	l/s
BSK ₅	3,5	mg/l
CHSK _{Cr}	18	mg/l
NL ₁₀₅	-	mg/l
N _{celk.}	4,5	mg/l

$P_{\text{celk.}}$

0,2 mg/l

Kvalita vody v povrchových vodách podľa NV SR č. 269/2010 a kvalita vody v recipiente. Zároveň sa udáva maximálna koncentrácia, ktorú možno vypúšťať do toku na základe emisno imisného princípu pri Q_{355} a pri návrhovom dennom prietoku Q_{24} :

<u>Parameter</u>	Maximálne koncentrácie vypúšťanej vody	Povolené hodnoty NV SR č.269/2010 <u>Príloha č.1</u>
pH		
BSK ₅	14 mg/l	7 mg/l
CHSK	87 mg/l	35 mg/l
NL	- mg/l	-
$N_{\text{celk.}}$	18 mg/l	9 mg/l
$P_{\text{celk.}}$	0,8 mg/l	0,4 mg/l
RL (105 °C)	- mg/l	900 mg/l

Na základe nízkych koncentrácií fosforu požadovaného na odtoku z ČOV je navrhnuté chemické zrážanie síranom alebo chloridom železitým.

3.2 MNOŽSTVO ODPADOVÝCH VÔD

Povolené množstvo odpadových vôd podľa horeuvedeného Rozhodnutia:

$Q_{\text{ročné max}}$ 5 000 m³/rok

4. základné údaje čov

4.1 OBJEM, PLOCHA A ROZMERY NÁDRŽÍ

Tabuľka č.2

	Objem [m ³]	Plocha [m ²]	a [m]	b [m]	h [m]
Vyrovňavacia nádrž	12				
Aktivácia	35,8	17	7,6	2,3	2,1
Selektor	4,7	2,3	1	2,3	2,1
Dosadzovacia nádrž	9,2	4,5	2	2,3	2,05
Kalová uskladňovacia nádrž	10,6	4,6	2	2,3	2,3
Dúchareň	19	7,3	3	2,435	2,6

a – dĺžka nádrže; b – šírka nádrže; h – výška hladiny nádrže

4.2 DOBA ZDRŽANIA

Doby zdržania sú počítané pre priemerný denný prítok odpadovej vody, (pokiaľ nie je uvedené inak).

Vyrovňavacia nádrž	24 hod.
Aktivácia	66 hod.
Selektor	2,9 hod.
Dosadzovacia nádrž	2,3 hod.
Kalová uskladňovacia nádrž	30 dní

5. Popis technológie

Čistiareň odpadových vôd je navrhnutá ako technológia s fyzikálno – biologickým čistením vôd. Z výroby nealkoholických nápojov pritekajú odpadové vody (ďalej OV) vnútornou kanalizáciou podniku na prvý stupeň čistenia. Za účelom odstránenie hrubých suspendovaných a plávajúcich látok sú pred vyrovnávacou nádržou osadené strojne stierané hrablice. Na strojne stieraných jemných hrabliciach sa odstránia zhrabky (plávajúce nečistoty väčšie ako 3 mm).

Druhým stupňom je vyrovnávací nádrž (ďalej VN), ktorá zabezpečuje akumuláciu a homogenizáciu OV. Táto nádrž bude podzemná, predpokladá sa použitie 12 m³ prefabrikovanej betónovej žumpy s certifikátom vodotesnosti. Miešanie vnútorného objemu je zabezpečené prevzdušňovaním aeračnými elementmi umiestnenými na dne nádrže. Zároveň slúži ako neutralizačná nádrž, v ktorej spontánne dochádza k vyrovnávaniu hodnôt pH prítokom a akumuláciou vôd. Potrebná zmena hodnôt pH je docielená pridávaním kyseliny alebo zásady do objemu VN, chemikálie budú skladované v existujúcom sklade. Do nádrže je podľa potreby možné dávkovať nutrienty (dusík, fosfor), ktoré zabezpečujú správne fungovanie metabolizmu baktérií.

Z VN je OV prečerpávaná do aktivácie, v ktorej dochádza k transformácii organického znečistenia pomocou heterotrofnej biomasy na oxid uhličitý a vodu. Časť organických látok sa spotrebuje na tvorbu novej biomasy. Prvú časť tvorí trojkomorový selektor. Ten zabezpečuje vyššie látkové zaťaženie na vstupe do aktivácie, čo potláča rast vláknitých t.j. nežiadúcich mikroorganizmov, a zároveň podporuje rast biomasy vytvárajúcej vločky. Procesy aeróbného čistenia prebiehajú za prítomnosti kyslíka. Kyslík sa do systému dodáva vo forme tlakového vzduchu cez jemnobublinné prevzdušňovacie elementy. Zdrojom tlakového vzduchu sú dve objemové dúchadlá pracujúce v zapojení 1 + 1. Zároveň je na začiatku aktivácie do systému dávkované trojmocné železo vo forme síranu alebo chloridu železitého s úmyslom chemicky vyvrátať fosfor prítomný v odpadových vodách zo splaškových vôd, z externého dávkovania fosforu a prípadne z výroby.

Štvrtou časťou je dosadzovacia nádrž potrebná na oddelenie vyčistenej vody od aktivovaného kalu sedimentujúceho ku dnu DN.

Posledná nádrž čistiarene je uskladňovacia kalová nádrž. Jej funkciou je uskladňovanie tzv. prebytočného kalu, ktorý vzniká aktivitou mikroorganizmov v aktivácii a prečerpáva sa do UN z dna DN. Po naplnení nádrže je potrebné kal vhodným spôsobom zneškodniť.

Posledná časť čistiarene, tzv. terciárny stupeň dočistenia, je inštalované mikrosito za dosadzovacou nádržou, ktorým preteká oddelená voda od aktivovaného kalu. Mikrosito slúži na zachytenie vyplavených nerozpustených častíc z dosadzovacej nádrže, čím dosiahne technológia nižšie koncentrácie v ukazovateľoch BSK₅, CHSK, N_{celk} a pod..

Vyčistená voda odteká do recipienta Maštinský potok.

V priestore pre dúchareň sú umiestnené dve dúchadla, ktoré slúžia na dodávanie vzduchu do systému a sú v zapojení 1+1. Ďalej sa v miestnosti nachádzajú čerpadlá na dodávanie nutrientov a ich zásobníky, rozvádzacia skriňa a podobne.

Prečerpávanie splaškových vôd bude zabezpečené z novej čerpacej stanice vybudovanej v mieste existujúcej žumpy na splašky.

6. Parametre ČOV

Rozmery ČOV:

12,6 m x 2,435 m x 2,6 m (d x š x h)

Rozmery dúcharne:

3,0 x 2,435 x 2,6 m (d x š x h)

Energetická náročnosť:

Pi = 14 kW

7. Požiadavky na obsluhu

ČOV pracuje s minimálnymi nárokmi na obsluhu. Obsluha zabezpečuje v pravidelnom intervale obhliadku technológie, v prípade potreby odťah prebytočného kalu z aktivačného procesu. Ďalej vykonáva len dozornú funkciu: kontroluje technický stav, technologický chod ČOV, chod dúchadla.

9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Odpadové vody z dezinfekcie fliaš, preplachu zariadenia pred plnením, dezinfekcie podláh a vonkajších častí technologických zariadení, z povrchového mazania dopravných pásov, z prepierania filtračnej stanice na odželeznenie minerálnej vody sú v súčasnosti odvádzané do existujúcej žumpy. V navrhovanej čistiarni odpadových vôd budú tieto vody čistené a vypúšťané do Maštinského potoka, čím sa prispeje k zvýšenému prietoku, čo je pozitívnym javom a vývoz odpadových vôd zo žumpy nebude potrebný, tým sa prispeje k zlepšeniu stavu životného prostredia v danej lokalite.

Inštaláciou nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky sa zmodernizuje už zastaralá technológia výroby minelálnej vody, zlepšia sa podmienky výroby a prevádzky uvedeného zariadenia.

S ohľadom na ochranu životného prostredia bola použitá najlepšie dostupná technológia ČOV. Záujmová lokalita je umiestnená mimo chránených území ochrany prírody a krajiny. Navrhovanou činnosťou nedôjde k významným zmenám súčasného stavu životného prostredia danej lokality, ba práve naopak, stav životného prostredia sa výstavbou ČOV zlepší a inštaláciou nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky dôjde k modernizácii jestvujúcich zariadení, ktoré sú už zastaralé.

10. Celkové náklady

Náklady na realizáciu v navrhovanom rozsahu možno predbežne určiť na základe podkladov projektanta stavby na cca 1 300 000 eur. Presné náklady budú závisieť od termínu realizácie a s tým súvisiacim vývojom cien na trhu, i keď v krátkom časovom odstupe s prihliadnutím na plánovaný termín začatia prác, výrazný nárast cien nepredpokladáme.

11. Dotknutá obec

Hrnčiarska Ves, časť Maštinec

12. Dotknutý samosprávny kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Lučenec

Okresný úrad Poltár, odbor CO a KR

Okresný úrad Lučenec, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Lučenci

Štátna kúpeľná komisia MZ SR

14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie
Obec Hrnčiarska Ves

15. Rezortný orgán

Ministerstvo pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Rozhodnutie o umiestnení stavby podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vodoprávne povolenie v zmysle § 26 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,

Povolenie na osobitné užívanie vôd v zmysle § 21 vodného zákona.

17. Vyjadrenie o vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice

Z hľadiska charakteru a umiestnenia navrhovanej činnosti možno vylúčiť akýchkoľvek vplyv presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie dotknutého územia

Pre účely predkladaného zámeru sa pod pojmom „posudzované územie“ rozumie plocha, na ktorej bude plánovaná stavba umiestnená, pod pojmom „užšie okolie posudzovaného územia – t. j. približne do 1 km“ územie priľahlých oblastí. Pojem „širšie okolie posudzovaného územia – t. j. 3 až 5 km od navrhovaného zámeru“ zahŕňa územie mesta Poltár a jeho bližšie okolie, obce Hrnčiarska ves, Hrnčiarske Zalužany.

Priamo dotknuté územie pre realizáciu zámeru je obec Hrnčiarska ves, časť Maštinec.

Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme širšie územie, resp. kvázi homogénne geomorfologické, geologické a hydrogeologické komplexy a priľahlé biotopy.

1. Charakteristika prírodného prostredia

1.1. Reliéf a horninové prostredie

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí posudzované územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Lučensko-košická zníženina, celku Juhoslovenská kotlina, podcelku Lučenská kotlina (Mazúr, E., Lukniš, M., Atlas krajiny SR, 1980). Reliéf okresu Poltár sa postupne zdvíha v smere od juhu na sever od nadmorskej výšky 195 m v Lučenskej kotline pri výtoky rieky Ipeľ v katastri obce Kalinovo až po 1 118 m na vrcholovej plošine v Stolických vrchoch ako súčasť Slovenského rudohoria.

Súčasný reliéf je výsledkom kvartérnych procesov ovplyvňovaných zmenami podnebia a nerovnomernými tektonickými pohybmi. Na jeho vývoji sa podieľala najmä činnosť rieky a vetra. Typ reliéfu je teda fluviálno-eolický. Sú v ňom zastúpené tri prírodné pásma:

- zvlnené pahorkatiny z Lučenskej kotliny s intenzívnou poľnohospodárskou produkciou
- podhorské lúky a pasienky s prevahou chovu hovädzieho dobytku v časti Revúckej vrchoviny
- horské pásmo Stolických vrchov s charakterom hornatiny nevhodnej pre poľnohospodársku výrobu s prevahou hospodárskych lesov (tie celkom pokrývajú 47,3% rozlohy okresu) s bohatým rekreačným potenciálom

Mesto Poltár a jeho blízke okolie, kam patrí aj Hrnčiarska Ves svojou rozlohou zasahuje do nasledovných geomorfologických celkov (Lučenskej kotliny, Cinobanského predhoria, Revúckej vrchoviny a Poltárskej pahorkatiny) v nadmorských výškach od 215 do 380 m n. m. Rozkladá sa v asymetrickej doline a na riečnych terasách Poltarice. Celkovo zaberá plochu 3045 ha.

Celý reliéf je pomerne členitý a uvedené tvary reliéfu sú výrazné a pre krajinu typické.

Geologické pomery

Podľa regionálnej inžiniersko-geologickej rajonizácie Slovenska (Matula, 1965) riešené územie je tvorené spodnými vrstvami veporidov tvorenými rôznymi typmi žúl a granodioritmi až kremíťmi dioritmi. Na tejto vrstve sa nachádza vrstva gemeridov, ktoré tvoria podložie treťohorných sedimentov vyplňujúcich Lučenskú kotlinu. V okolí Poltára a obci Hrnčiarska Ves sa v období rumanu vytvorilo sedimentálne súvrstvie jazerno-močiarného pôvodu, tzv. poltárska formácia tvorená štrkami, pieskami a ílmi, v doline tokov riečne uloženiny vo formáte nív a terás. Inžiniersko-geologické podmienky možno hodnotiť ako veľmi vhodné pre obytnú i priemyselnú zástavbu.

Žiarenie z prírodných zdrojov

Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc. Zdrojom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok. Katastrálne územie Pondelok a obec Hrnčiarska Ves spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Sledované územie je zaradené do kategórie nízkeho radónového rizika. V území nebol zistený žiadny bodový výskyt vysokého radónového rizika. Z rádioaktívnych parametrov sa celková objemová aktivita alfa ($0,09-0,59 \text{ Bq.l}^{-1}$), beta ($0,03-0,25 \text{ Bq.l}^{-1}$) a ^{222}Rn ($0,5-18,78 \text{ Bq.l}^{-1}$) vyskytuje v zdrojoch HM-1 a ST-1 pod smernými hodnotami na vykonanie opatrení [Vyhláška MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia].

Seizmicita územia

K endogénnym geodynamickým procesom patria tektonické pohyby. Zlomy sú aktívne aj v súčasnosti a oddeľujú od seba kryhy zemskej kôry s nerovnakou orientáciou pohybu a s nerovnakou rýchlosťou pohybu.

Posudzované územie sa nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 6° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64 (Mapa seizmických oblastí, STN 73 0036). Posudzované územie sa nachádza v pásme so zdrojovou oblasťou seizmického rizika 4, mimo epicentrálnej oblasti.

Ložiská nerastných surovín

V posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín (rudných a nerudných surovín, ropy a zemného plynu). Existujúca posudzovaná činnosť nie je v konflikte

ani s ložiskami nerastných surovín nachádzajúcich sa v širšom okolí posudzovaného územia, a to ani s ich ochrannými pásmami.

Mierne zvlnený chotár tvoria kryštallické bridlice (3 ha, 76 tis. m³), ruly, svory, žuly a štrky poltárskej formácie. V registri ložísk nerastných surovín (Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2011) v SR z roku 2011 boli registrované významné ložiská kaolínu, a to najmä v oblasti okresu Poltár. Sú to registrované ložiská, na Slovensku sa od roku 2010 už ťažba kaolínu nerealizovala.

1. 2 Klíma

Klimatické podmienky sú veľmi rozdielne, určované geografickou polohou a značne rozdielnou členitosťou územia. Ovpływujú ich najmä okolité pohoria a povodie vodného toku rieky Ipeľ. Južná časť okresu Poltár má pomerne priaznivú klímu, kým severná sa vyznačuje drsnejším podnebím. Podnebie je kontinentálne so svojimi charakteristickými znakmi. V letnom období najmä v Lučenskej kotline je horúce, so značným počtom slnečných dní a s pomerne nízkymi vodnými zrážkami.

Oblasť mesta Poltár patrí do okrsku teplého, mierne vlhkého s chladnou zimou, v priľahlých vrchovinách do mierne teplého okrsku s chladnou alebo studenou zimou. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 9°C. Ročne sa tu priemerne vyskytuje 60 a viac letných dní (s denným maximom teploty vzduchu aspoň 25°C). Cirkulujúca teplota je od -20° do +30° Celzia. Len ojedinele za desaťročia je táto hranica prekročená do -30° a +35° Celzia. Väčšina lejakov a búrok prichádza zo smeru Jasenina a z Málinskej doliny. Aj pri vážnejších klimatických poruchách, dlhodobých dažďoch, veľkých lejakoch a búrkach po vykonaných melioráciách a hlavne regulácii potokov nedochádza k povodňam a záplavám. Najteplejším mesiacom je júl, najchladnejším mesiacom je január.

Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 700 mm. V území sa priemerne vyskytuje počet dní s hmlou 50 dní za rok, zároveň ide o územie so značným výskytom inverzií. Počet dní so snehovou prikrývkou je okolo 40.

Z hľadiska možnej prašnosti a rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Prevládajúci smer vetra je juhovýchodný a severozápadný. Priemerná rýchlosť vetra dosahuje 3 m/s.

Tab.č. 3– Údaje z klimatickej charakteristiky územia – priemerné hodnoty

Údaj	Počet dní
Počet letných dní	60 – 70
Počet tropických dní	14 - 16
Počet dní bez mrazu	240 - 255
Počet mrazových dní	100-120
Počet ľadových dní	20 - 30
Počet arktických dní	Menej ako 1
Počet jasných dní	50 - 60
Počet zamračených dní	110 - 120

Tab. 4 – Údaje z teplotnej charakteristiky územia – priemerné hodnoty

Údaj	Teplota (°C)
Priemerná ročná teplota vzduchu	8,5 – 9,5
Priemerná jarná teplota	9 - 10
Priemerná letná teplota	18 -19
Priemerná jesenná teplota	9 - 10
Priemerná zimná teplota	(-2) – (-1)

Tab.5 – Údaje zo zrážkovej charakteristiky územia – priemerné hodnoty

Údaj	Množstvo zrážok (mm)
Priemerný ročný úhrn zrážok	550 – 700 mm
Priemerný úhrn zrážok - jar	150 – 200 mm
Priemerný úhrn zrážok – leto	200 – 250 mm
Priemerný úhrn zrážok – jeseň	119 – 150 mm
Priemerný úhrn zrážok – zima	100 – 150 mm

Tab.6 – Údaje z poveternostnej charakteristiky územia – priemerné hodnoty

Údaj	Rýchlosť vetra (m/s)
Priemerná ročná rýchlosť vetra	2 – 3
Priemerná rýchlosť vetra – jar	2 – 3
Priemerná rýchlosť vetra – leto	2 – 3
Priemerná rýchlosť vetra – jeseň	2 – 3
Priemerná rýchlosť vetra – zima	2 – 3

1. 3 Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Záujmové územie je súčasťou hydrogeologického rajónu NQ-090 „Neogén Lučenskej kotliny“. Jeho severná časť, zasahuje čiastočne aj do hydrogeologického rajónu QN-089 „Kryštalínium Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov v povodí Ipľa“, a to čiastkového rajónu IL-10 „Neogén, mezozoikum a kryštalínium južnej časti rajónu“.

Poltárske súvrstvie (pont) v severnej časti Lučenskej kotliny leží diskordantne na spodnomiocénnych sedimentoch, alebo predterciérnych horninách. Jeho hrúbka kolíše a smerom na sever kotliny klesá. Obyčajne leží na lučenskom súvrství (eger). Takéto uloženie sedimentov bolo overené vrtmi B-1 až B-7, podľa ktorých sa lučenské súvrstvie nachádza v hĺbke od 13,8 m (vrt B-3) do 30,0 m (vrt B-2). V podloží sedimentov miocénu boli v hĺbkach od 39,85 m (vrt B-1) do 58,45 m (vrt B-2) zachytené tektonicky porušené fylity paleozoika. Poltárska formácia v hodnotenom území dosahuje hrúbky 16-17 m.

V okolí Poltára je poltárske súvrstvie vo vývoji riečnej fácie. V oblasti Maštince má gradačné zvrstvenie. Naspodku sú uložené štrky, nad nimi piesky prechádzajúce aj do ílov. Takéto zvrstvenia boli overené aj vrtmi B-1 až B-7, ako aj vrtmi ST-1 a HM-1. Štrky aj piesky sú v rôznej miere zaílované v rôznych polohách. Piesky v uvedených vrtoch sa nachádzajú iba ako prímies štrkov, tvoriac štrkopiesky. Piesky sú zaílované. Íly predstavujú významnú zložku poltárskeho súvrstvia.

V nadloží poltárskej formácie vystupujú kvartérne sedimenty - spraše, eluviálne hliny, piesčité íly, štrky a pôdy. Hrúbka kvartérneho pokryvu dosahuje 2-5 m. Úroveň hladiny podzemnej vody v zimných a jarných mesiacoch vystupuje až na úroveň terénu.

Vzhľadom na variabilitu litologického zloženia sedimentov, ich časté vykliňovanie sú hydrogeologické pomery zložené. Významnejší kolektor podzemnej vody v poltárskom súvrství predstavujú len štrky, štrkopiesky, resp. piesky v spodnej, alebo strednej časti súvrstvia. Sú však zaílované, čo nepriaznivo ovplyvňuje ich hydraulické vlastnosti. Podľa hodnôt koeficientu filtrácie $k = 1,12 \cdot 10^{-5} - 2,46 \cdot 10^{-7} \text{ m.s}^{-1}$ (Melioris, Bodiš, & Drexler, 2002) tieto sedimenty charakterizujeme ako dosť slabo až veľmi slabo priepustné. Posudzované územie patrí z hydrogeografického hľadiska do povodia Ipľa. Rieka Ipeľ pramení vo Veporských vrchoch (neďaleko Lomu nad Rimavicou), spočiatku tečie na juh, pri Veľkej nad Ipľom dosahuje slovensko-maďarskú hranicu, za Kováčovcami sa točí na západ, preteká popri

Balážskych Ďarmotách a Šahách, pri Kubáňove sa zase točí na juh a pri Chľabe ústi do Dunaja.

Celková dĺžka toku je 232,5 km, z toho 140 km tvorí hranicu SR s Maďarskom. Celkový spád je 596 m. Prietok vody je nestály, priemerný prietok v ústí je 21 m³/s. Plocha povodia je 5 151 km², plocha povodia na území SR je 3 649 km².

K významnejším prítokom rieky Ipľ na území okresu Poltár patria:

- Poltárca - potok na území okresu Poltár, je to ľavostranný prítok Ipľa s dĺžkou 16,8 km
- Uhorský potok (starší názov Uhorštiansky potok) - potok na území okresu Poltár, je to ľavostranný prítok Ipľa s dĺžkou 12,2 km.

Typ režimu odtoku dažďovo-snehový s maximálnymi prietokmi v mesiacoch február až apríl a minimálnymi v mesiaci september.

Rieka Ipľ ako aj ostatné vodné toky sú mierne znečistené, až znečistené. Je to dôsledok vypúšťania znečistených alebo nedostatočne čistených vôd priemyslom, poľnohospodársko-potravinárskym komplexom, rôznorodými obšlužnými jednotkami a komunálnou sférou na celom úseku toku, čo spôsobuje významné bodové a plošné znečistenie. K tomuto procesu výrazne prispieva kontaminácia povrchových a následne aj podzemných a stojatých vôd splachom poľnohospodárskej pôdy s obsahom reziduí látok používaných na ochranu a výživu poľnohospodárskych kultúr. Významný podiel na plošnom znečistení vôd majú aj neodkanalizované sídla rôznych veľkostí a rôznorodej štruktúry. Významné nebezpečenstvo predstavuje voda akumulovaná v žumpách, ktorých technický stav, resp. spôsob nakladania s nimi je často nevyhovujúci.

Cez obec Hrnčiarska Ves preteká potok Suchá. Pramení v Revúckej vrchovine na severozápadnom svahu Jánošíkovej skaly (609,3 m n. m.) v nadmorskej výške približne 570 m n. m. Južne od obce Holiša sa vlieva v nadmorskej výške cca 177 m n. m. do Ipľa.

Priamo cez záujmové územie preteká Maštinský potok, regulovaný drobný tok. Pramení v Lučenskej kotline, v podcelku Poltárska pahorkatina, západne od obce Hrnčiarska Ves, pri samote Nový Salaš v nadmorskej výške okolo 260 m n. m. Na hornom toku tečie severojužným smerom, na dolnom prevažne na juhovýchod. Preteká osadami Maštinec, Horné Vyšeľany a Dolné Vyšeľany. Na dolnom toku napája vodnú nádrž Ožďany a do Suchej ústi juhozápadne od obce Ožďany v nadmorskej výške okolo 198 m n. m. na území Novohradských terás. Charakteristika recipienta: vodohospodársky významný vodný tok Maštinský potok v úseku pretekajúcom areálom plniarne cca od r.km 7,850 do r.km 7,937 (podľa platnej vodohospodárskej mapy 3. vydanie v mierke 1 : 50 000), vodný útvar typu K2M s kódom SKI0042, Q₋₃₅₅ = 0,3 l/s a dlhodobý priemerný prietok 11 l/s (údaje SHMÚ platné do 06/2016). Vlieva sa do vodnej nádrže Vožďany.

Vodné plochy

Priamo v posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne povrchové vodné toky ani prirodzené alebo umelé vodné plochy.

Podzemné vody

Podzemná voda v okolí posudzovaného územia je značne až stredne mineralizovaná a jej hladina je ustálená približne na úrovni 4,6 m pod úrovňou terénu. Na lokalite Maštinec ide z hydrogeochemického hľadiska v prípade antropogénne neovplyvnených zdrojov exploatovaných minerálnych vôd o typickú silikátogénnu vodu, tvoriacu sa v prostredí alumosilikátových hornín kryštalinika, s celkovou mineralizáciou na úrovni okolo 110-183 mg.l⁻¹, obsahmi voľného CO₂ do 2500 mg.l⁻¹, nízkymi hodnotami pH 4 až 5, relatívne vyššie zastúpenými alkalickými kovmi Na a K, zvýšeným obsahom kremičitanov, primárne s nevýrazným typom Ca-HCO₃ typom chemického zloženia, doprevádzaným výrazne

vysokými hodnotami geochemického koeficientu $\text{Na}+\text{K}/\text{Ca}+\text{Mg}$ na úrovni 0,6-0,7. V areáli sa nachádzajú dve studne minerálnej a stolovej vody ST-1 a HM-1. V roku 2002 bol vrt HM-1 prehĺbený do hĺbky 14,0 m, kde bol ukončený v piesčitých íloch. Nadmorská výška terénu v mieste vrtu je 238,10 m n. m.. Z vrtu bola dokumentovaná výdatnosť $0,8 \text{ l.s}^{-1}$ pri maximálnom znížení hladiny vody 2,74 m p.t. Celková mineralizácia podzemnej vody bola $136,0 \text{ mg.l}^{-1}$ a obsah voľného oxidu uhličitého 1780 mg.l^{-1} .

1. 4 Pôdy

Pôda je prírodný útvar, ktorý vznikol v procese historického vývoja ako dôsledok interakcie medzi geologickými, klimatickými, hydrologickými a biotickými faktormi. Pri tomto geologické faktory zahŕňajú pôdotvorný substrát, jeho minerálne a chemické zloženie. Klimatické faktory zahŕňajú prínos slnečnej energie, zrážky, teplotu ovzdušia, hydrologické – vplyv povrchových a podzemných vôd. Faunu, flóru a vplyv pôdných mikroorganizmov zahŕňajú biotické faktory.

Významným pôdotvorným činiteľom je i človek, ktorý svojim pôsobením aktívne vstupuje do biotických a abiotických komponentov celého ekosystému, a tým i do dynamiky procesov a interakcií, ktoré v nich prebiehajú. Malé a početné terasy človek vytváral po mnoho desaťročí.

Pôdne typy

Z pôdných typov dominujú v posudzovanom území a jeho okolí fluvizeme. Fluvizeme sú mladé, dvojhorizontové A-C pôdy, vyvinuté výlučne z holocénných fluviálnych, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentov (alúviá tokov, náplavové kužele). Sú to pôdy v iniciálnom štádiu vývoja s pôdotvorným procesom slabšej tvorby a akumulácie humusu, pretože tento proces je, resp. v nedávnej minulosti bol narušaný záplavami a aluviálnou akumuláciou. Pre fluvizeme je typická textúrna rozmanitosť, rôzna minerálna bohatosť a rôzne vysoká hladina podzemnej vody, s následným vplyvom na vývoj ďalšieho, glejového G-horizontu.

Fluvizeme sú teda pôdy so svetlým, plytkým (tzv. ochrickým) Ao-horizontom zriedkavo presahujúcim hrúbku 0,3 m, ktorý prechádza cez tenký prechodný A/C-horizont priamo do litologicky zvrstveného pôdotvorného substrátu, C-horizontu. V typickom vývoji môžu byť v profile náznaky glejového G-horizontu (glejový oxidačný Go-horizont a glejový redukčno-oxidačný Gro-horizont), čo znamená, že hladina podzemnej vody je trvalo hlbšie ako 1 m.

1. 5 Biota

Flóra

V okrese Poltár prevládajú lesné ekosystémy. Jednou z ich hlavných zložiek sú stromy, z ktorých v okrese prevládajú najmä dubové a dubovo hrabové porasty. Rozmáha sa tiež agát. Vo vyšších vrstvách sa vyskytuje hlavne buk a smrek. V okrese sa tiež vyskytuje niekoľko vzácných druhov, medzi ktoré patri najmä hlaváčik jarný, ľan chlpatý, bezobalka sivá, jasenec biely, ceriny, slezinník čierny, veternica lesná a korunka strakatá.

Fauna

Okolie posudzovaného územia tvorí prevažne poľnohospodárska pôda, ktorá je charakteristická výskytom cicavcov ako napríklad zajac poľný, krt obyčajný, myš domová alebo jež obyčajný. V lesoch ktoré sa nachádzajú na severozápad od posudzovaného územia žije typická lesná zver pre tento región. Najvýznamnejšie druhy ktoré sa tu vyskytujú sú sviňa divá, srnec lesný, jeleň lesný a mačka divá. Medzi druhy vtákov ktoré sa na posudzovanom území vyskytujú môžeme uviesť napríklad drozd čierny, vrabec domový a sýkorka bielololica. V lesoch sa zasa nájdu bažant a jariabok.

Medzi miestne vzácne druhy patria roháč obyčajný, nosorožtek obyčajný, húseničiar pižmový, fúzač veľký, drozdy, sokol kobec, jašterica múrová a rak riečny.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

2.1 Štruktúra a scenéria krajiny

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Priamo dotknuté územie určené na realizáciu zámeru patrí do stredoslovenského regiónu. Nachádza sa v extraviláne Obce Hrnčiarska Ves, časť Maštinec. Z administratívneho hľadiska je mesto začlenené do okresu Lučenec, Banskobystrického samosprávneho kraja. Najbližšími mestami sú Poltár, Lučenec. Dopravne je obec spojená so všetkými okolitými obcami a mestami. V obci Obce Hrnčiarska Ves, časť Maštinec sa nachádza výstavba občasne stojacich domov.

Okres Poltár patrí spolu s okresmi Lučenec a Veľký Krtíš do euroregiónu Neogradiensis, ktorého cieľom je v rámci vymedzeného územia na oboch stranách hranice s Maďarskou republikou zabezpečiť trvalý rozvoj hospodárstva, ako aj životnej úrovne obyvateľstva. Územie okresu zaberá časť Lučenskej kotliny, časť Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov. Väčšinu územia povodia rieky Ipel pôvodne pokrývali lesy. Tieto boli postupne redukované a menené na lúky a ornú pôdu. Plochy listnatého lesa sú na severozápade, západe a juhu, v severných častiach sú lesy zmiešané a smrekové.

Povrch územia v Lučenskej kotline má pahorkatinný charakter, v pohoriach Slovenského rudohoria rieky vymyli erózne doliny. Revúcka vrchovina má vrchovinný reliéf, Stolické vrchy členitejší, hornatý.

Súčasná krajinná štruktúra (druhotná krajinná štruktúra, využitie zeme) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Krajinné-ekologické podmienky a potenciál jednotlivých krajinných štruktúr výrazne ovplyvnili antropogénna činnosť v posudzovanom území. Dominantným typom krajiny posudzovaného územia je urbanizovaná krajina, v ktorej dominujú plochy využívané na industriálne prvky, dopravu, osídlenie a poľnohospodárske účely.

2.2 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability rieši celoplošnú ochranu územia, v ktorej je vyčlenený systém navzájom súvisiacich prírodných prvkov, biocentrá, biokoridory, interakčné prvky. **Biocentrá** sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine. **Biokoridory** umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a zvyčajne spájajú jednotlivé biocentrá. **Interakčné prvky** zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny.

Celodruhová ochrana prírody je zabezpečovaná na úrovni ekosystémov cez Metodický pokyn MŽP č. P-2/93 na vypracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability. Týmto metodickým pokynom sa zabezpečuje plnenie uznesení vlády SR ku Konceptii územného systému ekologickej stability a ku Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability SR (NÚSES). Cieľom územného systému ekologickej stability (ÚSES) je vytvoriť a udržať stabilitu biotických i abiotických systémov krajiny, zachovať rôznorodosť podmienok pre biodiverzitu a genofond rastlínstva a živočíšstva. Dokumenty sa vypracovávajú na rôznych úrovniach - od Generelu pre celú SR (NÚSES), cez regióny (RÚSES) až po mestá a obce (MÚSES) v najpodrobnejších mierkach 1 : 5 000 alebo 1:10 000. Obsahujú komplexné (textové i mapové) hodnotenie biogeografického členenia krajiny, jej ekosystémov a ich

ekostabilizačných funkcií. Všetky dokumenty úzko súvisia s územno-plánovacou dokumentáciou na týchto úrovniach, sú k dispozícii u jej obstarávateľa, alebo na územne príslušných úradoch životného prostredia a strediskách štátnej ochrany prírody (Bajtoš 2006).

Na území kraja sú vypracované tieto regionálne územné systémy ekologickej stability:

- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky (schválený uznesením vlády SR č. 319/1992),
- aktualizovaný Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky (2001),
- regionálne ÚSES okresov vypracované v rokoch 1993 - 1995.

Pre územie mesta Poltár nebol doteraz spracovaný projekt miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES). Okres Poltár je zahrnutý do Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Lučenec (R-ÚSES okresu Lučenec), vypracovaného v roku 1994 (SAŽP Banská Bystrica).

Z tohto dokumentu vyplýva, že v katastrálnom území obce sa nevyskytujú nadregionálne biokoridory a biocentrá. Stupeň ekologickej stability územia vyjadruje plošný pomer medzi prirodzenými, poloprirodzenými až antropogénnymi prvkami v sledovanom území. Odráža vzájomný pomer negatívnych a pozitívnych krajinných prvkov v území. Za pozitívne krajinné prvky sa považujú ekosystémy zodpovedajúce prírodným a poloprirodným podmienkam, a to lesné porasty, trvalé trávne porasty - lúky a pasienky, prirodzené vodné toky, vegetáciu v okolí zastavaných plôch, plochy verejnej zelene a záhrad. K negatívnym krajinným prvkom patria umelo vytvorené, prípadne pozmenené plochy a objekty, ako napr. orná pôda, vinice, chmeľnice, ťažobné priestory, skládky odpadov a pod.

Z ekologického hľadiska sa za najkvalitnejšiu štruktúru, t.j. štruktúru s najväčšou ekologickou stabilitou považujú územia slabo zasiahnuté antropogénnou činnosťou, čiže územia, ktoré majú najväčší podiel prvkov s vysokou hodnotou krajinnoeekologickej významnosti (les, brehové porasty, atď.). Katastrálne územie obce Hrnčiarska Ves je v rámci klasifikácie stupňov ekologickej stability ohodnotený stupňom č. 2,49 - stredný stupeň ekologickej stability.

Posudzované územie nezasahuje do žiadneho z prvkov ÚSES ani tu nie sú navrhované žiadne nové prvky ÚSES.

Scenéria krajiny

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokradňovú vegetáciu a pod.

Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Krajinnoeekologické dominanty záujmového územia možno rozdeliť do nasledovných skupín: *plošné biotopy* - ide zväčša o lokality lužných lesov, vodných plôch a mokradí s vysokou biologickou, ekosoologickou hodnotou. Ide o územia reprezentujúce prvky ÚSES;

líniové biotopy - predstavujú prirodzené líniové prvky krajinskej štruktúry, viažu sa na vodné toky a ich brehové porasty, reprezentujú biokoridory rôznej hierarchickej úrovne, zväčša prepájajú jednotlivé plošné biotopy;

lokálne biotopy - v rámci poľnohospodárskej krajiny - ide o zvyšky lesov, remízky, TTP, mokrade lokalizované v rámci PPF.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území a jeho zázemí možno považovať v prvom rade vidiecke sídla harmonicky zapojené do krajiny prídumovými záhradami a záhumienkami, prvky stromoradií ciest II. triedy a poľných ciest, remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine, štrkoviská čiastočne vyvinuté s brehovými porastmi.

Za výrazne negatívne prvky scenérie krajiny možno považovať sústavu vedení vysokého napätia, priemyselné areály. Negatívne prvky scenérie lokálneho významu predstavujú skládky zeminy a štrku, skládky odpadu popri poľných cestách.

2.3 Ochrana prírody a krajiny

Rôznorodé abiotické podmienky, veľká horizontálna a vertikálna členitosť územia vytvorili v území podmienky pre pestré spoločenstvá fauny a flóry, z ktorých mnohé sú chránené, vzácne alebo ohrozené. Neživá príroda vytvorila zase zaujímavé útvary poskytujúce špecifické biotopy faunistickej a floristickej zložke. Do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené vtáčie územie.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územná ochrana prírody

Chránené územia podľa osobitných predpisov a ich ochranné pásma

Posudzované územie nezasahuje do žiadneho vyhláseného maloplošného ani veľkoplošného chráneného územia, žiadnej lokality sústavy NATURA 2000, ani chráneného územia podľa medzinárodných dohôd. Posudzované územie nie je zaradené do zoznamu Ramsarského zoznamu o mokradiach. V zmysle zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny tu platí I. stupeň ochrany.

V okrese Poltár sú evidované nasledovné chránené územia:

Prírodné rezervácia Hrabovo

Prírodná rezervácia v k. ú. Kalinovo bola vyhlásená na rozlohe 15,5271 ha a ochranné pásmo tvorí 6,4626 ha. PR bola vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany vlhkomilných lúčnych spoločenstiev Poipia s koncentrovaným výskytom chráneného a kriticky ohrozeného druhu flóry Slovenska korunkovky strakatej (*Fritillaria meleagris*).

Chránený areál Kúpna Hora

Areál so 4. stupňom ochrany má rozlohu 16,87 ha a bol vyhlásený v roku 2000 z dôvodu zabezpečenia ochrany lesných spoločenstiev s hromadným výskytom šafránu dvojfarebného (*Crocus discolor*) na južnej hranici jeho rozšírenia.

Chránený areál Pod Šťavicou

Nachádza sa v k.ú. Hrabovo na ploche 9,7646 ha a bol vyhlásený z dôvodu zabezpečenia ochrany územia predstavujúceho príklad jednotlivých štádií vegetácie od vysokobylinnej až po jelšový les s výskytom ohrozeného a chráneného druhu flóry Slovenska kosatca sibírskeho (*Iris sibirica*).

Chránený areál Jasenina

k.ú. obce Ďubákovo na rozlohe 3,214 ha, vyhlásený na ochranu existenčne ohrozených plôch s výskytom rosičky okrúhlolistej (*Drosera rotundifolia*) a ďalšími ohrozenými a chránenými druhmi rastlín z dôvodu zachovania vlhkomilných typov spoločenstiev hlavne slatinno - rašelinnej vegetácie.

Chránené vtáčie územia

Posudzované územie nezasahuje do územia žiadneho chráneného vtáčieho územia. Najbližšie sa nachádza chránené vtáčie územie Poipлие, s celkovou rozlohou 8 062,9 ha. CHVÚ Poipлие bolo vyhlásené vyhláškou MZP SR č. 20/2008 Z.z. s cieľom ochrany a zachovania biotopov vtákov európskeho významu: bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), strakoša kolesára (*Lanius minor*), chriašteľa malého (*Porzana parva*), chriašteľa bodkovaného (*Porzana porzana*), rybárika riečneho (*Alcedo atthis*), d'atľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), pre ktoré je jedným z troch najvýznamnejších hniezdných území na Slovensku; včelárika zlatého (*Merops apiaster*) a výrika lesného (*Otus scops*), pre ktoré je jedným z piatich najvýznamnejších hniezdných území na Slovensku; penice jarabej (*Sylvia nisoria*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), pipíšky chochlatej (*Galerida cristata*), brehule hnedej (*Riparia riparia*), pŕhl'aviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*), kane močiarnej (*Circus aeruginosus*) a bučiacika močiarného (*Ixobrychus minutus*), z ktorých tu pravidelne hniezdi viac ako 1% národnej populácie.

Územia európskeho významu

V posudzovanom území sa nenachádzajú územia európskeho významu.

Mokrade

Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu alebo blízko povrchu pôdy alebo kde povrch pokrýva plytká voda, ako aj potoky, rieky a vodné nádrže. Posudzované územie nezasahuje do žiadnej z evidovaných lokálnych či regionálnych mokradí.

Chránené stromy

V okrese Poltár sa nachádza viacero lokalít chránených stromov:

- Hradištne gaštany v k. ú. Hradište vyhlásené z dôvodu ochrany cca 100 ks jedincov gaštanu siateho (*Gastanea sativa*) s jedincami dosahujúcimi vek 200 - 250 rokov ako vzácneho a cenného historického a biologického objektu
- Málinské maklury v k. ú. Málinec
- Dub letný v k. ú. Breznička.

V posudzovanom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránené vodohospodárske oblasti

Posudzované územie nezasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí.

Natura 2000

Natura 2000 symbolizuje ochranu prírodných hodnôt Európskej únie. Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nielen pre príslušný členský štát. Natura 2000 bude predstavovať sústavu chránených území európskeho významu vyhlásených na ochranu biotopov, živočíchov a rastlín, ktoré sú na území členských štátov EÚ vzácne alebo ohrozené. Výber území do sústavy chránených území Natura 2000 je založený výslovne na vedeckom základe. Opatrenia na zabezpečenie priaznivého vývoja týchto území z hľadiska ochrany prírody však berú do úvahy aj ekonomické, sociálne, kultúrne a regionálne požiadavky. Účelom vytvorenia tejto sústavy teda nie je izolovať chránené územia a vylúčiť v nich

činnosť človeka, ale naopak, podstatou ich ochrany je zabezpečiť a podporiť tie aktivity, ktoré sú v súlade so záujmami ochrany prírody. Územia sústavy Natura 2000 budú súčasťou prostredia človeka, ktorý v nich žije, pracuje alebo ich navštevuje. V mnohých prípadoch sú práve ľudské aktivity na ochranu prírody nevyhnutné, musia však zostať v súlade s jej cieľmi. Ako príklad možno uviesť kosenie a pasenie niektorých typov lúk, ktoré výrazne prispievajú k ochrane ohrozených druhov rastlinných spoločenstiev (SAŽP).

Tvorba sústavy Natura 2000 je jednou z najvýznamnejších európskych iniciatív na ochranu biodiverzity a „základným kameňom“ politiky EÚ v tejto oblasti. Členské štáty EÚ sa pri tvorbe tejto sústavy riadia legislatívou, ktorá je pre ne záväzná. Jej základ v oblasti ochrany prírody tvoria dve smernice:

- smernica Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov,
- smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Tieto právne predpisy predstavujú najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete. Po vstupe Slovenskej republiky do EÚ sa musia obe smernice v plnej miere uplatňovať aj u nás.

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území:

- chránené vtáčie územia - vyhlasované podľa smernice o vtákoch,
- územia ochrany biotopov a druhov - vyhlasované podľa smernice o biotopoch.

Smernica o vtákoch bola prijatá na ochranu všetkých voľne žijúcich druhov vtákov, ktoré sa prirodzene vyskytujú na území členských štátov EÚ. Smernica chráni všetky pôvodné európske druhy, a to počas celého ich života, teda vajcia, mláďatá a hniezda. Okrem toho chráni aj biotopy, na ktoré sa jednotlivé druhy vtákov viažu. V praxi to znamená, že nikto nesmie usmrcovať, odchytať alebo inak poškodzovať žiaden vtáčí druh ani jeho hniezda a biotop, v ktorom žije. Zvláštny režim sa uplatňuje v prípade, ak ide o druhy, na ktoré sa môže poľovať. Smernica uvádza zoznam 181 druhov a poddruhov vtákov, pre ktoré sa spolu so sťahovavými vtákmi musia vyčleniť špeciálne územia - chránené vtáčie územia.

Smernica o biotopoch bola prijatá na ochranu biotopov, druhov rastlín a živočíchov, ktoré sú výnimočné z hľadiska EÚ. V tomto prináša radikálnu zmenu v doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území. Predmetom ochrany sú v prvom rade biotopy, rastliny a živočíchy, ktorých zachovanie je významné v európskom kontexte.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

3.1 Obyvateľstvo a jeho aktivity (demografické údaje)

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov.

Vývoj počtu obyvateľstva obce Hrnčiarska Ves

2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2016	2017
925	941	950	973	925	993	989	994	995	976	986	990	978	960

Tabuľka č. 7 Zdroj: ŠÚ SR

Počet obyvateľov sa za posledných 13 rokov výrazne nezmenil. Ročné odchýlky spôsobili odsťahovanie a prisťahovanie obyvateľstva. Najviac kolíše v rokoch 2005, 2006, 2007, kde sa medziročný rozdiel pohybuje od -48 až po +68 obyvateľov. Po tomto období sa počet obyvateľstva ustálil.

V období od 2009 do 2013 roku bol prirodzený prírastok v kladných hodnotách, najvyššia hodnota je 15 narodených v roku 2011. V rovnakom roku sa prisťahovalo až 27 obyvateľov, ale počet vystáňovaných je pomerne rovnaký v každom roku, priemerne 16 obyvateľov ročne. Príčinami odsťahovania je migrácia za prácou a rodinné dôvody.

Zdroj: ŠÚ SR, RegDat

Bilancia pohybu obyvateľstva obce Hrnčiarska Ves

Tabuľka č. 8

	2009	2010	2011	2012	2013
živonarodení	16	18	21	10	13
zomrelí	9	9	6	6	3
prirodzený prírastok	7	9	15	4	10
prisťahovaní	12	11	27	12	11
vystáňovaní	14	19	19	13	17
migračné saldo	-2	-8	8	-1	-6
Celkový prírastok	5	1	23	3	4

Štruktúra obyvateľstva obce Hrnčiarska Ves podľa produktivnosti

Tabuľka č.9

	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-54Ž, 15-59M)	Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M)	Celkom	Index starnutia
2003	190	570	181	941	95,26
2008	205	599	185	989	90,24
2011	201	555	220	976	109,45
2012	198	584	204	986	103,03

Štruktúra podľa národnosti

Tabuľka č. 10

	slovenská	maďarská	rómska	česká	ostatné
2001	896	5	34	6	5
2011	850	8	18	5	95

Štruktúra podľa vierovyznania

Tabuľka č. 11

	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	bez vyznania	ostatné vierovyznania
2001	723	98	79	25
2011	687	87	61	141

3. 2 Sídla a sídelná štruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

História obce

Obec Hrnčiarska Ves vznikla v roku 1964 zlúčením obce Pondelok a Veľká Suchá. Na území dnešnej obce bolo sídlisko pilinskej kultúry z mladšej doby bronzovej. Obec **Pondelok** sa spomína od roku 1515. Patrila Jánokyovcom a Jákóffyovcom, v novoveku viacerým drobným zemanom. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Pondelok (1515), Pondelok (1516), maďarsky Pongyelok, Cserepes. V 18. storočí tu zeman Gabriel Roth založil porcelánku. V roku 1828 mala obec 68 domov a 474 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali tradičnými remeslami. Obec **Veľká Suchá** sa vyvinula zo st. osídlenia pod hradiskom, prvá písomná zmienka je z roku 1285. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Scuha (1285), Zuha (1303), Suchá (1808), Veľká Suchá (1920), maďarsky Nagyszuha. V novoveku patrila obec drobným zemanom Jánokyovcom a Jákóffyovcom. Obec bola známa jarmokmi. V roku 1828 mala 59 domov a 420 obyvateľov. Zaoberali sa výrobou škridiel a hrnčiarstvom. Po roku 1918 mala obec poľnohospodársky charakter. Obecným erbom sa stal hrniec položený na hrnčiarsky kruh. Je jediným znakom tohto typu na Slovensku. /Zdroj: *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť*/

Prameň Maštinská pochádza priamo zo strednej Európy, zo srdca Slovenska. V malebnej obci Maštinec neďaleko Poltára poznali ľudia tieto pramene od nepamäti a sú široko ďaleko známe.



Obrázok č. 6



Obr. č.7

Prvá zmienka o prameňoch je už z roku 1864. Prvú plničku minerálnej vody postavil Ondrej Žilák z Poltára v roku 1928. Jeho voda sa okrem okolia s úspechom vozila aj do Budapešti, kde bola veľmi obľúbená. Názov Maštinská pochádza z roku 1948, kedy sa začala pod týmto názvom plniť do 0,7 litrových sklenených fliaš. Distribuovala sa po celom území bývalého Československa. V roku 1977 bol závod na základe politického rozhodnutia zatvorený. V roku 1989 sa v Maštinci realizoval podrobný hydrogeologický prieskum. Ten potvrdil mimoriadne pozitívne výsledky v kvalite vody a jej zloženia. Nová výroba bola na mieste pôvodného závodu vybudovaná v roku 2002. Nový majiteľ v roku 2009 uskutočnil nevyhnutnú revitalizáciu výrobného závodu. Bola zahájená nová stratégia značky založená na kvalite, jej súčasťou je opätovné obnovenie tradičného rozvozu, plnenie do skla a barelov k pitnému režimu.

Kultúrne pamiatky

Evanjelický kostol v miestnej časti Pondelok, renesančná jednolod'ová stavba s predstavanou vežou z roku 1630. Veža je dekorovaná pilastrami a ukončená ihlancovou helmicou pod ktorou sa nachádza drevená priebežná ochodza. Okolo kostola sa nachádza kamenný obranný múr. Kostol prešiel stavebnými úpravami v rokoch 1695-1697 a 1867. Interiér je zaklenutý dvoma poľami pruskej klenby a troma poľami krížovej klenby. Oltár je novoklasicistický od L. Pitta z Rimavskej Soboty z roku 1886. Centrálny obraz Premenenie Pána je od R. Fugerta. Kazateľnica je baroková z druhej polovice 18. storočia.^[5]

Rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša v časti Veľká Suchá, jednolod'ová klasicistická stavba z roku 1815. Kostol prešiel stavebnými úpravami v rokoch 1851 a 1910. Veža s barokovou helmicou je súčasťou hmoty kostola.

V roku 1791 tu založili Malohontskú čitateľskú spoločnosť (Societas lectoria in Valle Kis-Hontana), pričom významnú úlohu mala jej knižnica. Organizátorom spoločnosti bol Matej Holko ml., ktorý vypracoval stanovy spoločnosti a výpožičný systém.

Významné osobnosti

Rodisko Pondelok :

Michal Bakuliny (1819-1892) pedagóg

Ján Glosius st. (1670-1729) básnik

Samuel Kollár (1769-1831) historik

Pôsobisko Pondelok :

1878-1895 Michal Bodický (1852-1935) spisovateľ, publicista, člen Slovenskej národnej rady, profesor teológie a prvý slovenský dekan na Evanjelickej teologickej fakulte a miestny evanjelický farár

1801-1809 Michal Bosý (1780-1847) spisovateľ, prekladateľ

Matej Holko (1757-1832) osvietenský spisovateľ

3. 3 Doprava

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja lokality, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Automobilová doprava

Najvýznamnejšou dopravnou komunikáciou prechádzajúcou priamo cez mesto Poltár je cesta II. triedy II/595 smer Poltár - Kokava nad Rimavicou, ktorá spája Poltár s mestom Lučenec prostredníctvom napojenia na cestu I/50 (E571) smer Lučenec - Zvolen. Cestnú sieť tvoria okrem uvedeného ťahu cesty III. triedy. Záujmové územie k.ú. Maštinec naväzuje na štátnu cestu III/50838 s využitím jestvujúcej prístupovej účelovej komunikácie. Autobusové spojenie je na trase : Rimavská Sobota – Poltár –Lučenec. Zastávka je pri vstupe do časti obce – Maštinec, raz denne chodí autobus priamo do tejto časti obce.

Železničná doprava

Mesto Poltár leží na vedľajšej železničnej trati Lučenec - Poltár - Utekáč, na ktorú v stanici Poltár nadväzuje železničná trať Poltár - Rimavská Sobota (t.č. vyradená a vlaky nepremávajú) a v stanici Lučenec nadväzuje na hlavnú železničnú trať Zvolen - Fiľakovo - Košice celoštátneho

významu. Železničná stanica Poltár je železničnou stanicou štvrtej kategórie a plní funkciu v osobnej a nákladnej preprave. Zariadenie pre cestujúcu verejnosť v osobnej stanici je nevyhovujúce z hľadiska úrovne vybavenosti potrebnej pre cestujúcich. V obci ani v blízkom okolí nie je železničná sieť.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza v okrese Lučenec, v k.ú. obce Boľkovce kde je neverejné, vnútroštátne letisko, ktorého správcom je v súčasnosti Letecké športové centrum Lučenec. Užívateľom letiska je Aeroklub Lučenec.

Vodná doprava

V posudzovanom území ani v jeho okolí sa nenachádza rieka, ktorá by bola významná z hľadiska vodnej dopravy.

3. 4 Priemysel, služby

Lesné hospodárstvo

Veľká časť územia obce bola odlesnená, trvalé lesné porasty však existujú v severnej a severovýchodnej oblasti. Prevládajú tu cerovo – hrabové lesy. Vzhľadom na dostatok lesných porastov je možné využívať drevnú hmotu na palivové a stavebné účely, čo veľká časť obyvateľov využíva.

Priemyselná výroba

Najvýznamnejší priemysel v okrese Poltár je sklársky priemysel, so závodmi v Poltári a Katarínskej hute. Vyrábajú sa tu rôzne druhy skla medzi nimi aj napríklad kryštál. Výroba stavebných materiálov je tiež veľmi významnou časťou priemyslu v regióne. Tehelne sa nachádzajú v Poltári, Brezničke, Hrnčiarskych Zalužanoch a Kalinove. V neďalekej Cinobani sa nachádza zlievareň a v Kokave nad Rimavicou sa nachádzajú drevospracujúce závody.

Obchodná sféra

V obci Hrnčiarska ves je pomerne slabá ponuka služieb a len veľmi skromná druhová škála obchodno-obslužnej vybavenosti. Obchod s potravinami CBA. V časti Maštinec nie sú žiadne obchody.

3. 5 Poľnohospodárstvo

Pre okres Poltár je charakteristická rozdielnosť kvality pôdy. Veľká časť územia je odlesnená a na vzniknutých poľnohospodárskych pozemkoch sa pestuje pšenica, raž, jačmeň, cukrová repa, repka, kukurica, ďatelina a lucerka. V minulosti sa tu pestoval aj tabak, krmná repa a ovos.

Poľnohospodárska činnosť v súčasnosti aj napriek tradícii upadá, pretože súkromne hospodáriaci roľníci nie sú konkurencieschopní. Súkromne hospodáriaci roľníci nemajú o chov poľnohospodárskych zvierat záujem, nakoľko výkupná cena mäsa a živočíšnych výrobkov je nerentabilná.

3. 6 Technická infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie okresu Poltár je zabezpečené z Vodárenskej nádrže Málinec. Maximálna kapacita vodárenského odberu z nádrže do prírodného potrubia úpravne vody je 560 l/s. V súčasnosti postačuje približne polovica tejto kapacity.

Vodovod je napojený na skupinový vodovod Hriňová - Lučenec - Filákov, pričom vodovodná sieť je priamo prepojená na prívod z úpravne vody Málinec. Mesto je zásobované

pitnou vodou z verejného vodovodu v správe Stredoslovenskej vodárenskej a prevádzkovej spoločnosti a.s.. Zdrojom pitnej vody je skupinový vodovod Hriňová - Lučenec - Fiľakovo. Na vodovod je napojených 98 % domácností, v časti Maštinec nie je verejný vodovod, domy sú napojené na vlastné studne.

Kanalizácia

Predmetné územie sa nachádza v extraviláne obce Hrnčiarska Ves a nie je napojené na kanalizačnú sieť. Odpadové vody sú akumulované v septikoch a žumpách alebo malých ČOV. Vývoz žump si zabezpečujú sami občania prostredníctvom organizácií, ktoré majú oprávnenie na vývoz. Zneškodňuje sa na ČOV v Rimavskej Sobote.

Elektrická energia, plynovod

Obec ako aj jej príslušné časti sú plne elektrifikované a plynifikované. Elektrická energia je do riešeného územia dodávaná cez rozvodné 22 kV linky z prevodových 110/22 kV transformovní v Lučenci, Hnúšti, Rimavskej Sobote a Fiľakove. Mesto je zásobované zemným plynom naftovým s výhrevnosťou 33,5 MJm³ z diaľkového vysokotlakového plynovodu Lovinobaňa - Utekáč DN 200, PN 2,5 MPa prostredníctvom sústavy plynovodných prípojk pre plošnú plynifikáciu obytného územia ako aj pre veľkoodberateľov priamo z diaľkovodu.

Telekomunikácie

Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu, na ktorú je napojená pevná telefónna sieť spoločnosti T-Com. Mesto je pokryté signálmi mobilných telefónnych sietí T-Mobile, Orange a Telefónica O2.

3.7 Odpadové hospodárstvo

Podľa verejne prístupných informácií z čiastkového monitorovacieho systému odpady (ČMS Odpady), ktorý umožňuje vedenie a aktualizáciu evidencie odpadov a sledovanie nakladania s nimi, vzniklo v roku 2016 na území okresu Poltár spolu 6313,51 t odpadov z toho 3762,34 t ton tvorili zmesové komunálne odpady.

Tabuľka č. 12 – Nakladanie s odpadom v okrese Poltár v roku 2016 (www.enviroportal.sk)

<i>Nakladanie s odpadom</i>	<i>Okres Poltár</i>	<i>Banskobystrický kraj</i>
Zhodnocovanie materiálové (t)	1010,39	384905,12
Zhodnocovanie energetické (t)	0,49	6569,31
Zhodnocovanie ostatné	584,72	128497,49
Spaľovanie bez energetického využitia (t)	23,07	1061,73
Skládkovanie (t)	4456,54	363680,72
Iný spôsob nakladania (t)	236,02	79158,02
Spolu (t)	6313,51	992416,28

3.8 Rekreačia a cestovný ruch

V okolí mesta Poltár sú možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a lyžovania, ako aj letnej horskej turistiky a cykloturistiky. Známe sú strediská Kokava nad Rimavicou - Háj a Lúnia s upravovanými lyžiarskymi svahmi a možnosťami umelého zasnežovania na osvetlenom svahu. Poloha mesta Poltár umožňuje skombinovať návštevu Slovenského Rudohoria s využitím turistických a cykloturistických trás. Sú vhodné na rodinné výlety a spoznávanie

krás okolitej prírody počas celého roka. Posudzované územie nie je využívané pre rekreáciu a cestovný ruch.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Environmentálna regionalizácia SR vymedzila kvalitu životného prostredia na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, vôd, bioty a horninového prostredia.

4.1 Ovzdušie, kvalita ovzdušia

Ovzdušie je jednou zo základných zložiek životného prostredia. Kvalita je daná emisnými pomermi a rozptylovými podmienkami. Podmienky na rozptyl v ovzduší sa menia nielen v priebehu roka, sú závislé od klimatických podmienok a meteorologickej situácie. Z pohľadu kvality ovzdušia sa sleduje emisná a imisná situácia. Emisiou je každé priame, alebo nepriame vypustenie znečisťujúcej látky do ovzdušia. imisiou sa rozumie zmes škodlivín nachádzajúcich sa vo voľnom ovzduší. imisie sa sledujú prostredníctvom automatických monitorovacích staníc (AMS).

Ovzdušie je zaťažované predovšetkým základnými znečisťujúcimi látkami, pričom najväčším producentom týchto exhalátov je energetický priemysel, ťažký strojársky priemysel, komunálna energetika a doprava.

Emisiou sa rozumie každé priame alebo nepriame vypustenie znečisťujúcej látky do ovzdušia. K základným znečisťujúcim a vybraným znečisťujúcim látkam ovzdušia sa zaraďujú tuhé znečisťujúce látky (TZL), oxidy síry vyjadrené ako oxid siričitý (SO₂), oxidy dusíka (NO_x), oxid uhoľnatý (CO), pachové látky, organické látky (napr. NM VOC), ktoré sú v odpadových plynach v plynovej fáze vyjadrené ako celkový organický uhlík adibenzodioxíny a dibenzofurány.

Emisie základných znečisťujúcich látok v okrese Poltár postupne klesajú. Príčinou je nahradzanie menej ušľachtilých palív ušľachtilejšími (zemný plyn), ako aj všeobecný pokles výroby a spotreby energie. Určitou výnimkou sú emisie organických plynov a pár, ktoré majú kolísajúci priebeh.

Na základe údajov porovnávajúcich vývoj emisií základných znečisťujúcich látok v rokoch 2011 až 2016 v okrese Poltár je zreteľný celkový pokles emisií TZL a SO₂, pokles emisií NO₂ a CO do roku 2015 a následne opätovný nárast. Tento jav súvisí so spustením prevádzky na centrálne vykurovanie teplom na biomasu v meste Poltár a s vypúšťaním emisií zo sklární v Katarínskej Hute.

súčasnosti nepriaznivým trendom v nadväznosti na ochranu ovzdušia je lokálne vykurovanie na tuhé palivá. Návrat k používaniu tuhých palív bol spôsobený najmä nárastom cien zemného plynu. Očakáva sa, že tento zdroj emisií TZL bude narastať aj v najbližších rokoch.

Tabuľka č. 13 :

Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Poltár za roky 2011 - 2016				(v t/rok)
Znečisťujúca látka	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2016	3,964	5,023	18,476	30,907
2015	3,437	1,992	14,718	30,907
2014	2,664	2,020	12,784	27,020
2013	1,639	1,623	11,021	21,791
2012	2,231	1,793	13,002	22,671
2011	3,624	3,511	63,849	35,834

Zdroj: SHMÚ

Významným zdrojom emisií je popri stacionárnych zdrojoch aj automobilová doprava, produkuje predovšetkým emisie NO_x a CO.

Predmetné územie nepatrí do území riadenia kvality ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

4.2 Hluk

Hluk je nežiaduci a škodlivý jav, ktorý nepriaznivo pôsobí na zdravotný stav obyvateľstva, ako aj na prírodné prostredie. Zvuková hladina 65 dB(A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém človeka. Najväčším zdrojom hluku v dotknutom území je predovšetkým automobilová doprava, ktorá je však zanedbateľná, nakoľko posudzované územie je umiestnené v tichej lokalite.

4.3 Voda (povrchové a podzemné vody)

Všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody sú uvedené v prílohe č. 1 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Nariadenie vlády stanovuje tiež limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia splaškových odpadových vôd, komunálnych odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do povrchových vôd alebo do podzemných vôd.

Kvalita povrchových vôd je ovplyvňovaná jednak bodovými zdrojmi znečisťovania ako aj rozptýlenými zdrojmi znečisťovania povrchových vôd.

Bodové zdroje znečisťovania majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (kanalizačné systémy, výpuste ČOV, výpuste z poľnohospodárskych prevádzok, priemyselných areálov a pod.). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách atď. - zdroje môžu byť monitorované.

Rozptýlené zdroje znečisťovania podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody.

Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia. Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné - nedajú sa monitorovať. Ich sumárny účinok je dosiaľ iba odhadovaný aj to málo presvedčivo.

Širšie okolie posudzovaného územia je odvodňované vodným tokom, ktorý patrí do povodia rieky Ipľ. Kvalita vody toku je ovplyvnená nedostatočne čistenými komunálnymi odpadovými vodami, ktoré sú vypúšťané.

Systematické sledovanie kvality povrchových vôd v území zabezpečuje od roku 1982 SHMÚ na toku Ipľa a Suche.

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov (A -skupina - kyslíkový režim, B - skupina - základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C - skupina - nutrienty, D -skupina - biologické ukazovatele, E - skupina - mikrobiologické ukazovatele, F - skupina - mikropolutanty, G - skupina - toxicita, H - skupina - rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality

Povrchové vody sa zaraďujú do piatich tried:

I. Veľmi čistá voda (voda je obvykle vhodná pre vodárenské účely, potravinársky priemysel,

kúpaliská, chov lososovitých rýb, voda má veľkú krajínovotvornú hodnotu)

II. Čistá voda (voda je obvykle vhodná pre vodárenské účely, vodné športy, chov rýb, zásobovanie priemyselnou vodou, má krajínovotvornú hodnotu)

III. Znečistená voda (voda je obvykle vhodná pre zásobovanie priemyselnou vodou, pre vodárenské účely je podmienenčne použiteľná, voda má malú krajínovotvornú hodnotu)

IV. Silne znečistená voda (voda je obvykle vhodná len pre obmedzené účely)

Veľmi silne znečistená voda (voda sa obvykle nehodí pre žiadne účely)

Tabuľka č. 14: Kvalita vody v toku Ipeľ

Vodný Tok	Riečny km	Skupina a trieda znečistenia vôd					
		A	B	C	D	E	F
Ipeľ	143,2	III.	III.	IV.	III.	IV.	III.
Suchá	3,1	V.	IV.	V.	V.	V.	III.

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2012

Cez navrhovanú lokalitu preteká Maštinský potok, ktorý bude využívaný na vypúšťanie vyčistených odpadových vôd z navrhovanej čistiare odpadových vôd z prevádzky plničky minerálnych vôd. Jeho kvalita nie je sledovaná.

Podzemné vody patria medzi tie zložky životného prostredia, ktoré veľmi rýchlo odrážajú negatívne antropogénne vplyvy. Na znečistenie podzemných vôd majú negatívny vplyv najmä priemyselné, poľnohospodárske i komunálne zdroje znečistenia s bodovým, líniovým aj plošným charakterom. Za východisko znečisťovania podzemných vôd môžeme pokladať aj infiltrujúce zrážkové vody, ktoré vždy obsahujú určité množstvo rozpustených látok, ktoré sa pri prekročení určitej hranice môžu stať kontaminujúcou látkou.

Podľa metodiky sa vyčleňujú triedy kvality na základe prekročenia medzných hodnôt aspoň jedného ukazovateľa v skupine.

Ukazovatele kvality sú rozdelené do 3.skupín:

- najprísnejšia skupina ukazovateľov: Al, As, Ba, Cd, Cr, Cu, Hg, NH_4^+ , NO_2^- , NO_3^- , Sb, Se
- skupina ukazovateľov, patria sem: Cl^- , F^- , Fe^{2+} , Mn^{2+} , PO_4^{3-} , SO_4^{2-} , Zn
- skupina ukazovateľov - najmenej prísna, patria sem: Ca^+ , Mg^{2+} , ChSK_{Mn} , O_2 , pH, RL

Chemické zloženie podzemných vôd je odrazom geogénnych, antropogénnych, geogénno - antropogénnych faktorov. Znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým antropogénne vplyvy - priemyselnú, poľnohospodársku činnosť a vypúšťanie splaškových odpadových vôd. V posudzovanom území sa nachádza zdroj minerálnej vody nazvaný Maštinská, ktorý sa využíva a plní a dodáva do siete k odberateľom / viď bod 3.2/. Kvalita vody z uvedeného odberného miesta (HM-1 a ST-1) je kontrolovaná v zmysle platných rozhodnutí príslušných orgánov.

4. 4 Pôda, kvalita pôdy

V riešenom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Vzhľadom na lokalizáciu areálu plničky minerálnych vôd a zabezpečenie navrhovanej činnosti sa výraznejšia kontaminácia pôd ani neočakáva, výskyt starých záťaží vo forme významnej kontaminácie pôdy, vyžadujúcej sanačné opatrenia sa vylučuje.

Jedným z najzávažnejších problémov zapríčinených činnosťou človeka je znížená stabilita pôdy voči erózii. Tento problém je z časti zapríčinený odstraňovaním prirodzenej vegetácie, napríklad odlesňovaním.

V okrese Poltár je toto riziko pomerne vysoké, pôdy sú tam silne ohrozované vodnou a veternou eróziou.

Z hľadiska kontaminácie pôd patrí prevažná väčšina územia okresu medzi relatívne čisté až nekontaminované resp. mierne kontaminované pôdy.

4.5 Biota

V priamo dotknutom území sa nachádzajú tak ako je uvedené v časti **Charakteristika prírodného prostredia - odsek 1.5 Biota** rôzne rastlinné a živočíšne spoločenstvá.

V záujmovom území sú ohrozené biotopy viazané na lesné komplexy s výskytom niekoľkých biotopov európskeho, a národného významu. Tieto však realizáciou zámeru nebudú ani priamo ani nepriamo ovplyvňované. Okrem týchto lesných biotopov, sú ostatné cenné biotopy zredukované na línie popri vodných tokoch a vodných plochách. Ohrozujúcou činnosťou je v súčasnosti poľnohospodárska výroba s používaním biocídov a mechanické atakovanie drevín a existencia líniových dopravných koridorov, ktoré nedávajú predpoklad prítomnosti územne kvalitne biote. Rastlinstvo a živočíšstvo je vytláčané do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov.

4.6 Zdravotný stav obyvateľstva

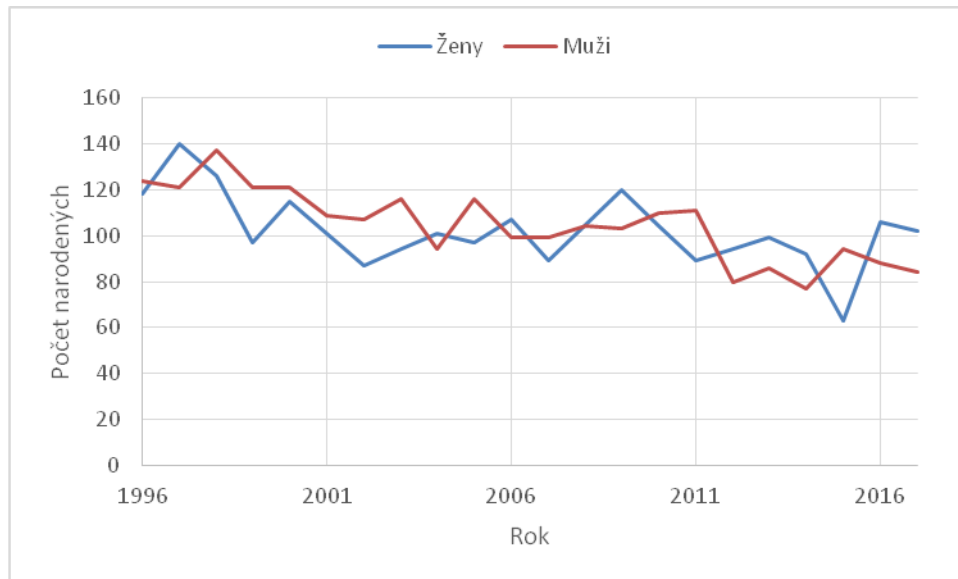
Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov: ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. Vplyv znečisteného životného prostredia na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Od roku 1970 do roku 2015 sa stredná dĺžka života v SR zvýšila u mužov zo 66,7 na 73,03 a u žien zo 72,9 na 79,73 rokov. I napriek tomuto trendu predĺženia strednej dĺžky života pri narodení tento ukazovateľ nedosiahol hranicu európskeho priemeru.

Banskobystrický kraj patrí k regiónom s nižšou pôrodnosťou (natalitou) ako celoslovenský priemer, pričom jej miera v priebehu rokov 1998 - 2002 výrazne poklesla z 10,19‰ na 9,09‰.

Pri charakterizovaní zdravotného stavu obyvateľstva používame údaje štatistického úradu Slovenskej republiky, konkrétne databázy DATAcube (<http://datacube.statistics.sk/>).

Jedným z kľúčových charakteristík zdravotného stavu obyvateľstva je pôrodnosť. Okres Poltár vykazuje dlhotrvajúci, avšak pomerne mierny pokles počtu narodených detí. Nasledujúce zobrazenie ukazuje vývoj počtu narodených detí v okrese Poltár za obdobie 1996 – 2017.



Obrázok č. 8 – Vývoj počtu novonarodených v okrese Poltár

Výška ukazovateľa celkovej úmrtnosti závisí nielen od ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok, ale bezprostredne ju ovplyvňuje veková štruktúra obyvateľstva. Poltár patrí v rámci Banskobystrického kraja k okresom s najstarším obyvateľstvom, a tým aj najvyššou úmrtnosťou (nad 12‰).

Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok 95% všetkých úmrtí. Z hľadiska chorobnosti obyvateľstva v celosvetovom meradle zaujímajú srdcovo-cievne ochorenia vedúce miesto. Tento stav je aj v dôsledku poklesu úmrtnosti na ostatné choroby, najmä infekčné, ľudia sa dožívajú vyššieho veku, v ktorom často dochádza k degeneratívnym chorobám srdca. Prírastok týchto ochorení je i v dôsledku civilizačných faktorov.

V okrese Poltár v štatistike úmrtnosti podľa príčin smrti dominujú ochorenia obehovej sústavy (ischemické choroby srdca a cievne ochorenia mozgu). Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtia sú ochorenia tráviacej sústavy a vonkajšie príčiny.

Vzťah kontaminácie životného prostredia k zdravotnému stavu obyvateľstva je však komplikovaná a závažná problematika. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť chorôb je multifaktorálna a výrazný vplyv na vznik a vývoj chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stres, úroveň zdravotníctva a pod. Taktiež v súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na úrovni 15 až 20%.

4.7 Odpady (skládky)

Produkcia odpadov v Slovenskej republike má stúpajúcu tendenciu a v súčasnosti je to viac ako 9,5 milióna ton odpadu ročne. Odpad podľa platnej legislatívy delíme na odpad Nebezpečný alebo odpad Ostatný medzi ktorý patrí najrozšírenejšia a najpočetnejšia zložka odpadu a tým je odpad komunálny (KO alebo TKO). Dominantným zariadením na zneškodňovanie odpadov v Banskobystrickom kraji sú stále skládky odpadov. V kraji sú v súčasnosti prevádzkované 2 skládky odpadov na inertný odpad, 13 skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný a 1 skládka odpadov na nebezpečný odpad, ktoré spĺňajú

kritériá legislatívy na ich stavebno-technické riešenie a sú prevádzkované v súlade s platnými zákonmi (zákon o odpadoch, zákon o IPKZ).

Podľa Štatistického úradu SR sa v obciach Banskobystrického kraja v roku 2015 vyprodukovalo 184.912 ton komunálnych a drobných stavebných odpadov, čo predstavovalo 9,8 – percentný podiel zo všetkých obcí na Slovensku.

V roku 2016 bolo vyprodukovaných 203 241 ton komunálnych a drobných stavebných odpadov, čo predstavuje 10,4 % podielu zo všetkých obcí SR. Kraj vyprodukoval najmenej odpadu zo všetkých slovenských krajov.

V porovnaní s rokom 2015 sa v kraji množstvo komunálneho odpadu zvýšilo o 18 329 ton (9,9 %). Separovalo sa 42 170 ton, čo predstavuje 20,7 % z komunálneho odpadu celkom, z toho nebezpečného odpadu bolo separovaných 962 ton. Celkovo za SR bolo separovaného 16,8 % komunálneho odpadu.

Z územného hľadiska vyprodukovali najviac komunálneho a drobného stavebného odpadu obce v okresoch Banská Bystrica (20,9 %), Zvolen (12,62 %), Lučenec (10,62 %), Rimavská Sobota (10,38 %), Brezno (9,5 %) a Žiar nad Hronom (6,9%). Ostatné okresy mali podiel vyprodukovaného odpadu v rámci kraja pod 6 percent, najmenej v obciach okresov Banská Štiavnica (2,73 %) a Poltár (2,81 %).

Environmentálna záťaž

Environmentálna záťaž je definovaná ako stav vzniknutý poškodzovaním pôdy, horninového prostredia ako zložiek životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti nad mieru kritérií znečistenia ustanovených platnou legislatívou. Zároveň je to aj stav ktorý môže alebo poškodzuje škodlivými látkami zdroje podzemnej vody, povrchové vody a ktorý má nepriaznivé účinky na chemické pomery podzemných vôd a tým dochádza k stavu Mimoriadneho zhoršenia vôd (MZV). Mimoriadne zhoršenie kvality vôd alebo mimoriadne ohrozenie kvality vôd je náhle, nepredvídané a závažné zhoršenie alebo závažné ohrozenie kvality vôd spôsobené vypúšťaním odpadových vôd bez povolenia alebo v rozpore s ním alebo spôsobené neovládateľným únikom škodlivých látok, ktoré sa prejavujú najmä zafarbením alebo zápachom vody, tukovým povlakom, vytváraním peny, výskytom uhynutých rýb na hladine vody alebo výskytom škodlivých látok v prostredí súvisiacom s povrchovou alebo podzemnou vodou.

Podľa registra environmentálnych záťaží sa priamo na posudzovanej lokalite nevyskytujú environmentálne záťaže ani v k.ú. obce.

4.8. Geodynamika, seizmicita, žiarenia

Radónové riziko

Banskobystrický kraj je z hľadiska prírodnej rádioaktivity vo vzťahu k iným oblastiam Slovenska priemerný avšak v určitých oblastiach je možné sledovať zvýšenú nameranú hodnotu radónu. Podľa odvodených máp radónového rizika Slovenska v ňom dominujú plochy s nízkym a stredným radónovým rizikom. Podľa existujúcich podkladov sa riešené územie nachádza v zóne nízkeho až stredného radónového rizika.

Problematiku obmedzenia ožiarenia obyvateľstva z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov rieši vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 406/92 Z.z. Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu ^{238}U , ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách.

Pod pojmom radónové riziko z geologického podložia sa označuje pravdepodobnosť výskytu zvýšenej alebo vysokej úrovne objemovej aktivity radónu. Súčasne sa tak vyjadruje aj miera nebezpečenstva vnikania radónu z hornín v podlaží do budov. Objemová aktivita radónu, ktorý vzniká a akumuluje sa v tomto prostredí, je závislá od hmotnostnej aktivity ^{222}Rn v okolitých horninách a od štruktúrno-mechanických vlastností základných pôd. Vo voľnom

ovzduší sa radón rýchlo rozptyľuje a jeho koncentrácie sú nízke, preniká však do uzavretých priestorov, kde sa koncentruje a tak pôsobí ako významný rizikový faktor pre obyvateľstvo. MŽP SR zabezpečovalo úlohu „Hodnotenie radónového rizika z geologického podložia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným rizikom, ktorej výsledky boli predložené tiež na prerokovanie vlády SR.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

1. 1 Záber pôdy

Plánovaný zámer predpokladá využitie existujúcich zastavaných plôch v areáli pre plniareň prírodných minerálnych a stolových vôd Maštinec.

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v okrese Poltár, obec Hrnčiarska Ves, v katastrálnom území Pondelok na parcelách registra CKN č. 866/1, 866/2, 866/4, 866/5 a 866/6.

Realizáciou zámeru nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

1. 2 Spotreba vody

Potreba pitnej vody, voda pre hygienické účely, ako aj sociálne zariadenia budú pracovníkom zabezpečované zo studne. Potreba vody pre 1 pracovníka podľa Úpravy MP SR č.477/99-810 z 29.2. 2000 je 60 l/os/deň, potreba technologickej vody je 1000 l/deň (2x 500 l) – sanitácia pred a po ukončení prevádzky, oplachové vody vnútorného priestoru – 200- 300 l/deň.

1. 3 Plyn

Realizácia predkladaného zámeru si nevyžaduje zabezpečenie zásobovania zemným plynom.

1. 4 Elektrická energia

Odber elektrickej energie bude zabezpečený z existujúcich elektrických prípojok areálu, meranie spotreby el. energie sa uskutočňuje v jestvujúcej stĺpovej trafostanici 22/0,4kV/400kVa.

Predpokladané výkonové bilancie:

Predpokladané výkonové požiadavky technologickej elektroinštalácie

Inštalovaný príkon ČOV: $P_i = 14 \times 30,0 \text{ kW} = 1260 \text{ kW}$

Inštalovaný príkon plničky : 1,5 kW

Inštalovaný výkon a spotreba elektrickej energie sú stanovené len orientačne, skutočný inštalovaný výkon bude závislý od konkrétnych strojov, zariadení a od skutočného zaťaženia ČOV.

1. 5 Doprava

Navrhovaná činnosť nevyvolá žiadne požiadavky na zmenu existujúcej dopravnej a inej infraštruktúry v obci Hrnčiarska Ves, časť Maštinec. Vstup do areálu navrhovateľa je

prijazdovou miestnou komunikáciou z existujúcej komunikácie. V areáli budú využívané existujúce vnútroareálové plochy z betónov, ostanú v súčasnej podobe bez zmien.

Počas výstavby:

Inštalácia nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky a výstavba mechanicko-biologickej čistiarene odpadových vôd bude mať nepatrný vplyv na dočasné zvýšenie počtu automobilov, avšak veľmi krátkodobo, predpokladané zaťaženie nebude nad únosnú mieru.

1. 6 Nároky na pracovné sily

Počas výstavby

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe.

Počas prevádzky

Obsluhu ČOV a linky na plnenie minerálnej a stolovej vody vykonávajú 10 pracovníci. Počet pracovníkov sa uvedenou činnosťou nezvýši. Prevádzka ČOV aplničky minerálnych vôd bude automatická. Obsluha spočíva v kontrole zariadení, zabezpečení odvozu kalu a ostaných odpadov. Obsluha bude zaškolená a preskúšaná.

1.7. Chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná do územia, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany. Navrhovaná činnosť je mimo chránených území, území európskeho významu a navrhovaných chránených vtáčích území v rámci NATURA 2000.

Pri navrhovanej činnosti je potrebné rešpektovať ustanovenia horeuvedeného zákona.

2. Údaje o výstupoch

2. 1 Zdroje znečistenia ovzdušia

Počas realizačných prác budú hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia stavebné a dopravné mechanizmy pri realizácii terénnych úprav a výkopových prác. Samotný priestor staveniska pri výstavbe ČOV bude pôsobiť ako dočasný plošný zdroj znečistenia ovzdušia zvýšenou prašnosťou. Tento vplyv bude lokálny a dočasný.

Počas prevádzky nebudú z činnosti, ktorej posúdenie je predmetom tohto zámeru produkované žiadne emisie, ktoré by znečisťovali ovzdušie.

ČOV je definovaná ako malý zdroj znečistenia ovzdušia. Ten je definovaný vo Vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 356/2010 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. V tomto zozname je čistiareň odpadových vôd definovaná ako malý zdroj, ak sa jedná o čistiareň komunálnych odpadových vôd do 5000 EO alebo o centrálnu čistiareň odpadových vôd do 2000 EO.

2. 2 Odpady

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov), ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť

iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob, ako sa bude s odpadmi nakladať. Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Odpady vznikajúce výstavbou

Tabuľka č. 15

Katalog. číslo odp.	Názov odpadu	Kateg. odp.
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 02 01	Drevo	O
17 02 02	Sklo	O
17 02 03	Plasty	O
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 06	Výkopová zemina, iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 09 04	Zmiešané odp. zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	O
20 02 02	Zemina a kamenivo	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Poznámka:

17 05 06 – Výkopová zemina iná ako 17 05 05 – bude použitá na spätný obsyp objektov ČOV,, resp. sa použije na pozemku investora v rámci vyrovnania terénu.

Spôsoby odstránenia odpadu :

- odovzdanie odpadu externej firme oprávnenej k nakladaniu s odpadmi poprípade odvoz do zariadenia k využitiu odpadov (recyklácia, materiálová recyklácia) alebo zneškodnenia odpadov v prípade že pôjde o nepoužiteľné časti.
- odvoz do zariadenia na zber alebo výkup odpadu
- kontaminované (N-nebezpečné) odpady zo staveniska.

Vznik nebezpečných odpadov počas výstavby nepredpokladá, avšak v tabuľke sú uvedené. V prípade, že by sa tieto odpady náhodne vyskytli, odpad bude zneškodnený oprávnenou organizáciou na zber a odvoz NO.

Odpady vznikajúce prevádzkou

Tabuľka č. 16

Katalog. číslo odp.	Názov odpadu	Kateg. odp.
19 08 01	Zhrabky z hrabíc	O
19 08 05	Kaly z čistenia odpadových vôd	O
17 02 03	Plasty	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N

Poznámka:

Spôsobu zneškodnenia: 19 08 01 - odovzdanie odpadu externej firme oprávnenej k nakladaniu s odpadmi (poprípade odvoz do zariadenia na recykláciu),

Produkovaný prebytočný kal 19 08 05 je aeróbne stabilizovaný (v zmysle STN 756401). V súlade a vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktoru sa ustanovuje kategorizácia odpadov a vydáva katalóg odpadov je kal z ČOV zaradený pod č. 19 05 15 a klasifikovaný ako ostatný odpad. Spôsob zneškodnenia: Zhromažďovanie v zásobníku na prebytočný biologický kal, aeróbne stabilizovaný kal a bude sa odvážať na väčšiu ČOV na základe uzatvorenej zmluvy. Zhrabky budú zhromažďované v kontajneroch a vyvážené na riedení skládku TKO v rámci regiónu.

Spôsob zneškodnenia: Plasty 17 02 03 - odovzdanie odpadu externej firme oprávnenej k nakladaniu s odpadmi alebo odvoz do zariadenia k využitiu odpadov (recyklácia, materiálová recyklácia)

2.3 Odpadové vody

Vody v prevádzke na dennej báze:

2 x 2100 l.d ⁻¹	– dezinfekcia fliaš (prídavok roztoku kyseliny peroxyoctovej)
2 x (500+500) l.d ⁻¹	– preplach zariadenia na začiatku a na konci smeny
2 x 500 l.d ⁻¹	– umývanie (prídavok prípravkov na báze chlóru)
2 x 500 l.d ⁻¹	– mazací olej (na báze tenzidov ; dostáva sa do vôd oplachom)

Vody v prevádzke na nepravidelnej báze:

5000 L	– čistenie tankov
8000 L	– čistenie filtra (obsah Fe)
500 L	– sanačné vody (NaOH, HNO ₃)

Počet napojených ekvivalentných obyvateľov

10 EO počas 8 hod. pracovnej doby (aktuálny stav):

300 l.d⁻¹ – splaškové vody zamestnancov podľa BSK₅ (60 g/EO/d)

Návrhový denný prietok	13	m ³ /d
Maximálny hodinový prietok	4	m ³ /h
Maximálny špičkový prietok 1 hod. týždenne (do vyrovnávacej nádrže)	13	m ³ /h

KVALITA SUROVEJ ODPADOVEJ VODY

Kvalita odpadových vôd na prítoku do ČOV

BSK ₅	1100	mg/l
CHSK _{Cr}	2000	mg/l
Nerozpustené látky (NL ₁₀₅)	60	mg/l
teplota	10	°C

Látkové zaťaženie zodpovedajúce kapacite ČOV:

BSK ₅	14,3	kg/d
CHSK _{Cr}	26	kg/d
Nerozpustené látky (NL ₁₀₅)	0,78	kg/d

2. 4 Zdroje hluku, vibrácií

Zvýšenie hlučnosti pri vstupe a výjazde áut z areálu plníčky minerálnych vôd, stáťím nákladného vozidla bude len krátkodobé a bude obmedzené len na dobu naloženia tovaru. Keďže daná činnosť sa bude realizovať len v priebehu dňa a počas prevádzkových hodín a nebude táto činnosť kontinuálna, bude sa jednať vždy o krátkodobú činnosť, nepredpokladáme významné ovplyvňovanie prostredia hlukom a vibráciami.

Na predmetnej lokalite boli aj v minulosti vykonávané obdobné činnosti, nie je predpoklad navýšenia hlučnosti predmetnou prevádzkou na okolité prostredie.

zmysle platnej legislatívy pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú organizácie a občania povinní vykonávať opatrenia na zníženie hluku a vibrácií a starať sa o to, aby pracovníci a ostatní občania boli len v najmenšej možnej miere vystavení hluku a vibráciám. Musia najmä zabezpečovať, aby sa neprekračovali najvyššie prípustné hladiny hluku a vibrácií v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prístupných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Za zdroj vibrácií možno považovať predovšetkým stavebné práce počas výstavby. Vibrácie po ukončení prác sa nepredpokladajú. Počas výstavby sa zvýši frekvencia pohybu dopravných prostriedkov, čo prispeje k zvýšeniu hlukovej záťaže. Tento vplyv bude minimálny a dočasný.

2. 5 Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Počas výstavby a realizácie zámeru sa nepredpokladajú žiadne zdroje žiarenia a zápachu. V plánovanej výstavbe nebudú inštalované také zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia. Takéto zariadenie nebudú použité ani počas výstavby plánovaného zámeru.

2. 6 Vyvolané investície

Pre navrhovanú činnosť nie sú známe žiadne potrebné, podmieňujúce, vyvolané a iné súvisiace investície.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

3. 1 Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Z charakteru geomorfologických pomerov priamo dotknutého areálu nevyplývajú také dopady výstavby navrhovanej činnosti, ktoré by za štandardných podmienok výstavby závažným spôsobom zmenili reliéf.

Navrhovaná činnosť nebude mať počas prevádzky negatívne vplyvy na horninové prostredie a reliéf. Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť havarijné situácie (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov alebo areálovej dopravy, technologická havária, havária odpadového potrubia, nesprávna manipulácia s odpadom). Tieto negatívne vplyvy majú iba povahu možných rizík.

POČAS VÝSTAVBY

V dotknutom území sa nepredpokladá výraznejšie ovplyvnenie kvality a stability substrátu. Priame vplyvy budú spočívať vo výkopových prácach. Zdrojom znečistenia môžu byť stavebné a dopravné mechanizmy.

POČAS PREVÁDZKY

Vplyvy navrhovanej činnosti na reliéf a horninové prostredie počas prevádzky nepredpokladáme.

3. 2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

POČAS VÝSTAVBY

Možná je kontaminácia vôd spôsobená únikom ropných látok (pohonné hmoty, oleje) z používaných mechanizmov s možným následným splachom do povrchových a podzemných vôd. Tento vplyv je dočasný, prípadné znečistenie by bolo bodové, vplyv hodnotíme ako málo významný. Riziko znečistenia podzemných vôd počas výstavby je nízke.

POČAS PREVÁDZKY

Technológia čistenia je navrhnutá tak, aby kvalita odpadovej vody spĺňala požiadavky prílohy č. 6 NV 269/2010 Z.z.. Limity na odtoku ČOV boli stanovené aj podľa Metodického usmernenia MŽR SR k aplikácii NV SR č. 269/2010 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavka na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Pri dodržaní návrhových hodnôt kvalitatívnych ukazovateľov vyčistenej vody bude v recipiente pred vyústením dodržaná kvalita povrchovej vody podľa požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z.z.

<u>Parameter</u>	Maximálne koncentrácie vypúšťanej vody	Povolené hodnoty NV SR č.269/2010 <u>Príloha č.1</u>
pH		
BSK ₅	14 mg/l	7 mg/l
CHSK	87 mg/l	35 mg/l
NL	- mg/l	-
N _{celk.}	18 mg/l	9 mg/l
P _{celk.}	0,8 mg/l	0,4 mg/l
RL (105 °C)	- mg/l	900 mg/l

3. 3 Vplyvy na ovzdušie a klímu

3.3.1 Vplyv na ovzdušie

Stavebné práce pri výstavbe budú vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavby v podobe zvýšenej prašnosti a generovaní emisií z pohybu stavebných mechanizmov a nákladných automobilov. Takisto pri výstavbe a stavebných prácach bude zvýšená hladina hluku. Vplyv výstavby bude však krátkodobý, nepredpokladáme dlhodobú záťaž, v prípade dostatočnej vlhkosti pôdy v čase výkopových prác, bude značne eliminovaný.

ČOV bude predstavovať malý zdroj znečistenia ovzdušia. Nakoľko sa jedná o ČOV s plne prekrytou technológiou, jej prevádzka nepredstavuje významný zdroj znečistenia ovzdušia. Technológia plnenia prírodnej a stolovej minerálnej vody nepredstavuje vplyv na kvalitu ovzdušia. Najvyššie hodnoty koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí sú a budú nižšie ako sú príslušné imisné limity. Vplyv na ovzdušie teda nepredpokladáme.

3.3.2 Vplyv na mikroklimu

Počas výstavby bude značné ovplyvnenie mikroklimy najmä v počiatočnej fáze dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti. Po vybudovaní stavieb sa na predpokladá akýkoľvek vplyv na klimatické pomery.

3.3.3 Vplyvy na hlukovú situáciu

Počas výstavby zámeru sa predpokladá prevádzka ťažkých stavebných mechanizmov – hluk sa bude šíriť najmä z priestoru staveniska, v menšej miere tiež z prístupovej komunikácie.

Najvýznamnejšie hlukové emisie predstavuje doprava materiálu ťažkými nákladnými vozidlami a realizácia zemných prác. Vibrácie budú pôsobiť najmä na začiatku výstavby pri ťažkých zemných a strojov. Veľkosť otrasov je priamo úmerná hmotnosti, rýchlosti pohybu a tiež výške nerovnosti jazdnej dráhy. Nie je predpoklad šírenia vibrácií do okolia priamo dotknutého areálu. Počas prevádzky zámeru budú mobilnými zdrojmi hluku samotné automobily. Zvýšenie hladín hluku bude však v porovnaní s okolím zanedbateľné.

3.4 Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu sa nepredpokladá, nakoľko miesto, kde bude čistiareň odpadových vôd umiestnená je aj toho času betónová plocha.

Realizáciou zámeru nedôjde k záberu lesného fondu ani poľnohospodárskej pôdy. Dotknuté územie sa nachádza v zastavanom území obce a na katastrálnej mape sú plochy evidované ako zastavané plochy a nádvoria

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, a to pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, prevádzkovej dopravy, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadmi, technologická havária a pod.)

3.5 Vplyvy na biotu, chránené územia a ÚSES

Do priamo dotknutého územia ani jeho najbližšieho okolia nezasahujú žiadne chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu. Vzhľadom na kontakt lokality s cestou, v území sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. Nedôjde k výrubu drevín. Realizáciou sa nepredpokladá negatívny dopad na uvedené prvky a nezmenia sa ani migračné trasy živočíchov.

3.6 Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyvy na celkovú ekologickú stabilitu dotknutého územia. Lokalizácia budov priamo nezasahuje do žiadneho z prvkov ÚSES a prevádzka zámeru nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území v dotknutých území. Plánovaná výstavba a prevádzka komplexu sa nedotýka chránených území (zákon č. 543/2002 Z.z. zákon o ochrane prírody a krajiny) a ani neovplyvní žiadne chránené územia. V riešenom území nie sú evidované špeciálne záujmy ochrany prírody.

3.7 Vplyvy na ochranu prírody

Plánovaná výstavba a prevádzka komplexu sa nedotýka chránených území (zákon č. 543/2002 Z.z. zákon o ochrane prírody a krajiny) a ani neovplyvní žiadne chránené územia. V riešenom území nie sú evidované špeciálne záujmy ochrany prírody.

3.8 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanný komplex

Zemné práce, doprava materiálu a stavebné práce budú dočasne - počas obdobia výstavby negatívne ovplyvňovať okolie priamo dotknutého areálu emisiami, hlukom a prašnosťou. Miera prašnosti bude závisieť na okamžitých poveternostných pomeroch – rýchlosti vetra a smere vetra. Vzhľadom nato, že sa jedná o nenáročnú stavbu s relatívne krátkym trvaním výstavby budú tieto nepravidelné a krátkodobé vplyvy minimálne, s rôznou mierou intenzity a je ich možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami. V blízkom okolí sa nenachádza zástavba rodinných domov.

V období výstavby bude najvýraznejším dopadom produkcia hluku a prašnosti v priamo dotknutom území. Hluk a prašnosť bude spôsobená s výkopovými a dopravným pohybom stavebných vozidiel a mechanizmov. Vplyv výstavby bude krátkodobý, nepredpokladáme dlhodobú záťaž.

Prevádzka nie je spojená s ohrozovaním zdravotného stavu obyvateľstva. Znečistenie ovzdušia sa počas prevádzky nepredpokladá, celkove sa teda nepredpokladá narušenie pohody a kvality života v záujmovom území počas prevádzky navrhovaného zámeru.

3.9 Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky

V zmysle zásad ochrany pamiatkových hodnôt uvedených v ustanovení § 29 odsek 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov sa v riešených rozvojových zámeroch nenachádzajú objekty ani chránené územia, ktoré sú predmetom pamiatkového záujmu.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Inštalácia nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky, a výstavba mechanicko-biologickej čistiare odpadových vôd neovplyvní zdravotný stav obyvateľstva. Stavebné práce sa budú vykonávať priamo vo vnútri dotknutého areálu. Prevádzka navrhovanej činnosti nebude produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, nebude produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov, ani iné toxické alebo inak škodlivé výstupy, ktorých koncentrácie by mohli ohroziť zdravie a hygienické pomery dotknutého obyvateľstva. Najvyššie prípustné hodnoty hluku určuje Nariadenie vlády SR č 339/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, vibrácií a infrazvuku. Nové mobilné zdroje hluku – prejazdy automobilov, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou budú produkovať nepravidelné hlukové emisie.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Vzhľadom k charakteru navrhovanej činnosti, budúcemu priestorovému usporiadaniu dotknutého územia a dostatočnému odstupu od chránených území prírody nemožno predpokladať žiadne významné vplyvy na chránené územia prírody. Tiež nemožno predpokladať žiadne významné vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Pre hodnotenie významnosti očakávaných bola použitá päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

- **nie je vplyv** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, využiteľnosť zeme a kultúrne a historické hodnoty územia),
- **nevýznamný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom),
- **málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny)
- **významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímateľnosť je vysoká),
- **veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami)

6.1. Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Kontaminácia horninového prostredia (horninové prostredie) - nevýznamný vplyv

Navrhovaná činnosť nebude mať vnímateľný vplyv na reliéf plochy návrhu a nebude mať vplyv na horninové prostredie.

6.1.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Spotreba pitnej vody a produkcia odpadových vôd (povrchové vody) – málo významný vplyv
Príprava, uskutočnenie a prevádzkovanie činnosti pri štandardnom režime nebude mať nepriaznivý vplyv na režim a kvalitu podzemných vôd.

kontaminácia podzemných vôd (podzemné vody) - nevýznamný vplyv

Vzhľadom na navrhované funkčné využívanie územia a stav, že daným územím preteká Maštinský potok, ktorý bude využívaný na vypúšťanie vyčistených odpadových vôd z navrhovanej čistiare odpadových vôd z prevádzky plničky minerálnych vôd. Jeho kvalita nie je sledovaná.

6.1.3 Vplyvy na ovzdušie

Málo významný vplyv.

Vzhľadom na deklarované a známe informácie o budúcom funkčnom využívaní a charaktere navrhovanej činnosti, nie je dôvodné očakávať významné negatívne zmeny kvality ovzdušia v celom priestore v rámci štandardnej prevádzky, alebo ani počas mimoriadnych situácií.

Zvýšenie sekundárnej prašnosti počas výstavby: nepriaznivý vplyv s postupným pôsobením, dočasný, málo významný.

Zaťaženie hlukom z dopravy počas výstavby: nepriaznivý vplyv s postupným pôsobením, dočasný, málo významný.

6.1.4 Vplyvy na pôdu

Záber a kontaminácia pôd (pôdy) – nie je vplyv. Pri dodržiavaní technologických postupov a všeobecne záväzných predpisov nebude mať predkladaný zámer negatívny vplyv na pôdu.

6.1.5 Vplyvy na genofond a biodiverzitu

Zásahy alebo ovplyvnenie prirodzených biotopov (biota) - nevýznamný vplyv zastúpenie zelených plôch so sadovou úpravou v areáli (drevinami a krovinami) – málo významný vplyv skôr pozitívny.

6. 2 Vplyvy na krajinu

6.2.1 Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Zmena štruktúry krajiny (krajina) - nevýznamný vplyv, súladi s územnoplánovacou dokumentáciou - nie je vplyv - ovplyvnenie scenérie krajiny, (obyvateľstvo) - málo významný, pozitívny vplyv narušenie funkčnosti prvkov ÚSES – nie je vplyv.

6.2.2 Vplyvy na ochranu prírody

Zásahy alebo ovplyvnenie chránených území a chránených druhov- bez vplyvu. Narušenie záujmov ochrany prírody a krajiny: nepredpokladáme, nie je vplyv.

6.2.3 Vplyvy na stabilitu krajiny

Narušenie funkčnosti prvkov ÚSES: nie je vplyv.

6.3 Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a dopravu

6.3.1 Počet obyvateľov ovplyvnených účinkami činnosti a sociálno-ekonomické dôsledky

Nepredpokladáme žiadne vplyvy a sociálno-ekonomické dôsledky na obyvateľstvo, vzniknuté realizáciou a prevádzkou realizácie navrhovanej činnosti.

Emisie z technologických a mobilných zdrojov (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv.

Hluková záťaž (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv

Narušenie pohody a kvality života (obyvateľstvo) - málo významný vplyv, sociálne a ekonomické súvislosti (obyvateľstvo) – významný, pozitívny vplyv

6.3.2 Vplyvy na dopravu

Dopravné nároky (cestná sieť, obyvateľstvo) – málo významný vplyv.

Lokalizácia záujmového územia je vzhľadom na polohu priamo dotknutého areálu a jeho dopravné napojenie vhodná. Vplyv stavebnej dopravy sa prejaví minimálnym zaťažením prístupových komunikácií.

6.3.3 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Ovplyvnenie kultúrnych a historických pamiatok – nie je vplyv. Predmetná stavba neprichádza do konfliktu s objektmi s kultúrnou alebo historickou hodnotou.

V predchádzajúcich kapitolách zámeru bolo poukázané na všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti. Neboli zistené žiadne závažnejšie negatívne vplyvy zámeru na zdravie obyvateľstva a životné prostredie. Počas prevádzkovania plniarne prírodných minerálnych vôd s ČOV sa nepredpokladá narušenie kvality života v dotknutom území.

Zhodnotenie:

Realizácia činnosti zámeru a prevádzkovanie plniarne prírodných minerálnych vôd a ČOV nebude mať negatívny vplyv na obyvateľstvo, prírodné prostredie, chránené územia, urbanistický komplex ani na využitie krajiny.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy navrhovaného zámeru nepresiahnu štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Nie sú známe vyvolané súvislosti, ktoré by mohli negatívne alebo pozitívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia záujmového územia. Medzi vyvolané súvislosti patria všetky aktivity a s nimi spojené okolnosti, ktoré vzniknú v kontexte s realizáciou činnosti v prírodnom, sociálnom a hospodárskom prostredí.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vykonávanie zvýšené rizikové činnosti.

Riziká môžeme môžeme nastať pri

- zlyhaní ľudského faktora spôsobenie havarijnej situácie,
- nedodržaní technických opatrení,
- vonkajšie vplyvy (prírodné sily, počasie).

Riziká počas výstavby:

- riziká a nehody súvisiace so stavebnou činnosťou možné pracovné úrazy.

Riziká počas prevádzky:

- nedodržaním predpisov a opatrení v oblasti požiarnej ochrany, ľudský faktor a technický stav zariadení
- havarijné situácie - únik škodlivín
- pracovné úrazy.

Nehody technického pôvodu je možné minimalizovať bežnými opatreniami a dodržiavaním všeobecne záväzných predpisov, noriem, manipulačných a havarijných plánov, dodržaním pravidelnej údržby strojov, zariadení, revízií a monitoringu objektov.

Riziko vzniku nehôd spôsobených ľudským faktorom je možné ovplyvniť kontrolnou činnosťou a riadiacimi opatreniami a dodržiavaním zásad bezpečnosti pri práci.

Vzhľadom na predchádzajúce, pri užívaní navrhovanej činnosti nie sú známe, nepredpokladáme a neočakávame také riziká, ktorých význam a vplyv by mohol vylúčiť, alebo redukovať očakávané ciele, alebo vplyv, ktorý by mohol významnejšie ovplyvniť vlastnosti územia a podmienky života v obci alebo susedných obcí.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Zámer navrhovanej činnosti bol vypracovaný v jednom variantnom riešení, na základe upustenia od variantného riešenia podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. vydané na základe žiadosti navrhovateľa Okresným úradom Poltár, odborom starostlivosti o životné prostredie č. OÚ-PT-0SZP-2018/00689-001 zo dňa 12.09.2018.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a definované možné negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sa neuvažuje s kompenzačnými a zmiernujúcimi opatreniami. V prípade ak takéto vyvstanú v priebehu procesu posudzovania zo stanovísk oslovených dotknutých orgánov, tieto budú akceptované.

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas výstavby. Tento cieľ možno dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo na viac vplyvov zároveň.

Opatrenia sa po ich akceptácii sa začlenia do rozhodovacieho procesu a budú súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme zvýšenú ekologickú záťaženosť územia v porovnaní so súčasným stavom.

Ochrana ovzdušia

- Zamedziť prachnosti pravidelným čistením komunikácií a chodníkov, napr. kropením,
- Prepravovať prachné stavebné materiály prekryté, resp. v paletách.

Ochrana pred hlukom a pred vibráciami

- Zabezpečiť, aby stavebné práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí napr. správnou organizáciou prác,
- Dodržiavanie pracovnej doby, ktorá by mala byť vylúčená v nočných hodinách, dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť, aby nedochádzalo k úniku olejov a pohonných hmôt zo strojných zariadení a mechanizmov vhodnými technickými opatreniami a dodržiavaním zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách,
- Podľa potreby zabezpečiť prostriedky na likvidáciu úniku nebezpečných odpadov a nebezpečných látok do prírodného prostredia (Vapex, lopaty, PE vrecia),
- Zabezpečiť aby používané stroje a strojné zariadenia neznečisťovali podzemné vody ani pôdu prípadným únikom nebezpečných látok.

Nakladanie s odpadmi

- Zabezpečiť pravidelný odvoz ostatných ale aj komunálnych odpadov prostredníctvom oprávnených firiem,
- Odpady zhromažďovať triedené vo vyhradených miestach, nakladať s nimi tak, aby nebolo ohrozené životné prostredie viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá a o ich zhodnotení a zneškodnení v zmysle platnej legislatívy oprávneným subjektom.
- Kontaminované odpady v prípade ich vzniku budú likvidované odbornou firmou na skládke nebezpečných odpadov.

Ochrana zelene

- Pri realizácii sadových úprav uprednostniť miestne prirodzene rastúce druhy rastlín pred nepôvodnými druhmi.

11.Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade, že by sa navrhovaný zámer nerealizoval je možné ďalší vývoj danej lokality charakterizovať nasledovne:

- kapacitné možnosti, ktoré priamo dotknutý areál ponúka, by zostali naďalej nevyužitú,
- nerealizovaním zámeru znamená pokračovanie súčasného vývoja dotknutého územia, teda naďalej sa bude odpadová voda kumulovať v žumpke a následne vyvážať na ČOV v regióne a technológia plničky ostane zastaralá
- negatívny dopad na ekonomickú situáciu investora, a teda nepriamo aj na sociálno-ekonomickú situáciu dotknutého územia.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhované riešenie plne rešpektuje funkčné a priestorové využitie dotknutého územia s dodržaním stanovených limitov a cieľov využitia územia v nadväznosti na technickú a dopravnú infraštruktúru. Navrhovaný zámer a jeho umiestnenie a taktiež funkčné využitie je riešené v súlade s územným plánom obce.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Navrhovaná činnosť spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle prílohy č. 8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V rámci zámeru boli posúdené negatívne ako aj pozitívne vplyvy prevádzky na životné prostredie a aj vplyvy na obyvateľstvo. Medzi problémy súvisiace s navrhovanou činnosťou patrí: tvorba hluku, vplyv dopravy, znečistenie ovzdušia, vznik odpadových vôd a odpadov, ktoré sú podrobne popísané v zámere a s navrhnutými opatreniami je možné ich vplyv eliminovať. Význam očakávaných vplyvov bol posúdený vo vzťahu k povahe, rozsahu a miestu navrhovanej činnosti. Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie môžeme konštatovať, že determinované negatívne vplyvy výstavby zásadným spôsobom negatívne neovplyvnia dotknuté územie.

Pri hodnotení vplyvov činnosti sa vychádzalo z:

- analýz prírodných podmienok (hydrogeológia územia, geológia, pôdy, vody, klíma, biota a pod.),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.)
- charakteristika zdrojov znečistenia (horninové prostredie, ovzdušie, vody, pôdy a pod.)
- identifikácia stretov záujmov v území (ekostabilizujúce prvky, prvky územnej ochrany a iné),
- charakteru navrhovanej činnosti (zohľadnenie vstupov a výstupov),
- definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka
- návrhu opatrení.

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotný zámer navrhovanej činnosti, keď boli dostatočne identifikované takmer všetky parametre súvisiace s jeho výstavbou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre zámeru budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Okruhy problémov, alebo neurčitosti vyplývajúce z prípravy a prevádzkovania navrhovanej činnosti, sú v postačujúcom rozsahu definované a následne sú transformované do opatrení na zmiernenie potenciálnych nepriaznivých vplyvov.

Z výsledkov posudzovania a vzhľadom na prijaté opatrenia vyplýva, že predpokladané vplyvy zámeru sú málo významné a nepredstavujú bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku. Taktiež nie sú známe významné neurčitosti, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie v ďalších fázach skúmať, a ktoré by znamenali zásadnú zmenu hodnotenia činnosti v rámci uvedených sfér životného prostredia. Odporúčame ukončiť proces posudzovania v zisťovacom konaní v súlade s podmienkami zákona.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Súbor kritérií vybraných na hodnotenie vplyvu na životné prostredie má napomôcť výberu optimálneho variantu, a to posúdením pozitívnych a negatívnych vplyvov na jednotlivé zložky hodnoteného územia (obyvateľstvo, prírodné prostredie, chránené územia, krajina, urbanistický

komplex).

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Na základe žiadosti navrhovateľa o upustenie od variantného riešenia zámeru inštalácie nového výrobníka nápojov k linke na výrobu nápojov a etiketovačky, a výstavba mechanicko-biologickej čistiarne odpadových vôd podľa § 22, ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z., ktorej Okresný úrad Poltár, odbor starostlivosti o životné prostredie svojím rozhodnutím č. OÚ-PT-OSZP-2018/00689-001 zo dňa 12.09.2018 vyhovel, preto bol zámer vypracovaný iba v jednom variante. Z tohto dôvodu sa porovnanie variantov navrhovanej činnosti a výber optimálneho variantu nevykonáva, resp. vykonáva sa iba v porovnaní s nulovým variantom.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Nulový variant

Zámer je vypracovaný v jednom variante, keďže navrhovateľ požiadal o upustenie od požiadavky variantného riešenia a v nulovom variante, t.j. variante stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil. V prípade nulového variantu, by nedošlo k výstavbe projektu, ktorý navrhuje modernizáciu ještvujúceho zariadenia plniarne prírodných minerálnych a stolových vôd Maštinec a výstavbu ČOV a pretrvával by súčasný stav.

Stavbu odporúčame realizovať, pripomienky k tomuto zámeru navrhujeme zapracovať v rámci stavebného konania.

Vzhľadom k tomu navrhujeme predkladaný zámer realizovať podľa popísaného realizačného variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

MAPOVÉ PRÍLOHY

Obr. / Príloha č. 1 Umiestnenie navrhovanej činnosti – celková situácia stavby

Obr. / Príloha č. 2. Vymedzenie priamo dotknutého územia - mapa

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam hlavných použitých materiálov

Atlas krajiny SR, MŽP SR, 2002

www.uzemneplany.sk

www.hrniciarska ves.sk

Ročenky klimatických pozorovaní SHMÚ 2000 – 2005, SHMÚ, Bratislava

Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2012

Správa Slovenskej republiky spracovaná pre Európsku Komisiu v súlade s Rámcovou smernicou o vode, článkom 3 a Prílohou I

Program OH Banskobystrického kraja na roky 2005-2011

Územný plán VÚC Banskobystrického kraja

Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

www.atlas.sk

www.sopsr.sk

www.enviroportal.sk

www.sazp.sk

<http://geoportal.gov.sk>

Štatistický úrad SR, 2015

NEIS

<http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/1174>

ŠÚ SR SODB 2011

Štatistický úrad SR

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Navrhovateľ požiadal príslušný orgán – Okresný úrad Poltár, OSZP o upustenie od variantného riešenia zámeru.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie nie sú známe.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Dunajská Streda, september 2018

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovateľ zámeru:

Ing. Peter Mórocz, Šipošovské Kračany 257, 930 03 Kostolné Kračany

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Spracovateľ zámeru:

.....
Zuzana Rusňáková

.....
Ing. Peter Mórocz